

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

„S DĚTMI ZA POZNÁNÍM“

ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY LIBOTENICE
příspěvkové organizace

1	Identifikační údaje	3
1.1	Název programu.....	3
1.2.	Údaje o škole	3
1.3	Zřizovatel	3
1.4	Platnost dokumentu	3
2.	Charakteristika školy.....	4
2.1	Úplnost a velikost školy	4
2.2	Umístění školy	4
2.3	Charakteristika žáků.....	4
2.4	Podmínky školy	4
2.5	Formy spolupráce s dalšími institucemi, zákonnými zástupci a dalšími partnery	4
2.6	Charakteristika pedagogického sboru	4
2.7	Dlouhodobé projekty	5
3	Charakteristika školního vzdělávacího plánu.....	6
3.1	Zaměření školy.....	6
3.2	Zvláštní pravidla při omezení osobní přítomnosti žáků ve škole	9
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	9
3.4	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných.....	12
3.5	Zabezpečení vzdělávání žáků cizinců.....	14
4	Učební plán	16
5	Školní osnovy	18
5.1	Český jazyk.....	18
5.2	Anglický jazyk	40
5.3	Matematika	54
5.4	Informatika	70
5.5	Prvouka.....	78
5.6	Přírodověda	93
5.7	Vlastivěda	103
5.8	Hudební výchova	115
5.9	Výtvarná výchova.....	124
5.10	Tělesná výchova	135
5.11	Pracovní činnosti.....	145
6	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	158

1 Identifikační údaje

1.1 Název programu

Název programu: ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Motivační název: „S DĚTMI ZA POZNÁNÍM“

1.2. Údaje o škole

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Libotenice, příspěvková organizace

Adresa: Libotenice 58, 412 01 Litoměřice

Jméno ředitele školy: Ing. Hana Motlová

Kontakty: www.zslibotenice.cz; e-mail: rs.libotenice@gmail.com; tel.: 416 848 060

IČO: 72754885

IZO: 600081541

RED IZO:

Koordinátor ŠVP: Mgr. Andrea Parnahajová

Zařazení do sítě škol: 23. 4. 1991

1.3 Zřizovatel

Název zřizovatele: Obec Libotenice

Adresa: Obecní úřad, Libotenice 37, 412 01 Litoměřice

Kontakty: www.libotenice.cz; e-mail: libotenice@iol.cz; tel.: 416 848 064

1.4 Platnost dokumentu

Platnost od: 4. 9. 2023

Verze ŠVP: 8

Projednáno na pedagogické radě: 1.9.2023

.....

ředitel školy
Ing. Hana Motlová

2. Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola a mateřská škola Libotenice, příspěvková organizace je malotřídní, prvostupňová škola s 1. až 5. ročníkem.

2.2 Umístění školy

Škola je umístěna v klidné části obce, v těsné blízkosti autobusové zastávky a 10 minut pěšky od sportovního areálu u lesa.

2.3 Charakteristika žáků

Školu navštěvují žáci z obce Libotenice a žáci ze spádových obcí (Hrobce, Rohatce, Židovice, Oleško). Škola je také otevřena i dalším žákům, kteří preferují menší kolektiv a rodinnou atmosféru. Ve škole pracuje dyslektická a logopedická ambulantní poradna pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a pro žáky, kteří tuto péči potřebují.

2.4 Podmínky školy

Škola se postupně modernizuje a přizpůsobuje novým požadavkům současné společnosti. Zároveň ale využívá výhod venkovské školy a jejího okolí. Třídy jsou vybaveny interaktivními tabulemi, k dispozici jsou tablety. Škola dále disponuje školní družinou, tělocvičnou. Za příznivého počasí je ovšem využíván blízký sportovní areál u lesa. Od září 2023 je ve škole nová polytechnická učebna, která slouží především pro výuku informatiky, jazyků a pracovních činností. Ve škole je výdejna obědů.

Pro trávení volného času žáci využívají školní zahradu a nabízené kroužky.

2.5 Formy spolupráce s dalšími institucemi, zákonnými zástupci a dalšími partnery

Škola spolupracuje se zřizovatelem, školskou radou, Pedagogicko-psychologickou poradnou, Speciálně pedagogickým centrem. Navazuje další příležitostná partnerství a spolupráci. Při různých příležitostech a dle možností, škola organizuje společné akce žáků a rodičů, dále různé výlety, exkurze, konzultace. Tradičně ve spolupráci s obcí každoročně pořádá Vánoční trh a Masopust.

2.6 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je tvořen ředitelem školy, pedagogy, asistentem pedagoga, vychovatelkou, školním asistentem (pokud jsou dotace). Snahou vedení je udržet a zajistit co nejvyšší kvalifikovanost pedagogického sboru a příznivé klima ve škole pro všechny.

2.7 Dlouhodobé projekty

Dlouhodobé projekty jsou každoročně plánovány v součinnosti s výchovně vzdělávacím záměrem školy. Svou nabídkou aktivit se škola snaží doplnit možnosti přirozeného vývoje dětí ve venkovském prostředí o návštěvy kulturních a sportovních akcí, které na relativně malé vesnici chybí. Žáci tak navštěvují různá divadelní představení a výstavy, účastní se plaveckého výcviku a v neposlední řadě oblíbených exkurzí a výletů za přírodními a kulturními zajímavostmi.

3 Charakteristika školního vzdělávacího plánu

3.1 Zaměření školy

- Naše škola zajistí svým žákům kvalitní základní všeobecné vzdělání orientované na životní praxi a na další studium.
- Vzdělávací metody a prostředky směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků (viz níže), zejména pak vedou žáky k samostatnosti, tvořivosti, přemýšlení, vzájemné toleranci a úctě, k rozvoji komunikačních dovedností a spolupráci, učí žáka, jak se učit.
- Je kladen na důraz na výběr učiva, na to, co je podstatné a co se v dalším životě skutečně využije.
- Propojení moderní i tradiční metody výuky, využívání projektového vyučování. V průběhu roku jsou zařazovány takové způsoby výuky, které nejsou pouhým předáváním hotových poznatků, ale vycházejí z aktivní práce žáků ve skupinách a z propojení poznání různých předmětů.
- Velmi důležitá je motivace učitelů a podpora každého žáka, příprava výuky dostupné pro všechny, a důležité je i to, aby žáci chodili do školy rádi a chtěli se učit. K tomu velkou měrou přispívá spolupráce s rodinou (třídní a individuální schůzky).
- Cílem školy je i příjemné a bezpečné klima. Prostředí, kde se žák cítí dobře a nebojí se projevit a říci slušnou formou svůj názor. K tomu slouží i projekty a akce školy.
- Škola vytváří podmínky pro smysluplné využití volného času v zájmových aktivitách, kdy žák má možnost výběru podle jeho zájmů, potřeb, nadání a budoucího zaměření.
- Škola integruje žáky s individuálními vzdělávacími potřebami.
- **Naznačené strategie vedou k tomu, že žáci získávají nové znalosti, dovednosti a způsoby jednání, které mají smysl a které uplatní v dalším životě.**

Výchovné a vzdělávací strategie	
<u>Kompetence k učení</u> <i>žák si osvojí strategii učení a je motivován pro celoživotní učení</i>	Na úrovni základního vzdělávání žák: ✓ rozvíjí postoje, dovednosti a způsoby rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost ✓ pracuje, vyhledává, třídí informace ze skutečného života ✓ učí se samostatnosti, organizuje si vlastní činnosti ✓ používá vlastní úsudek, iniciativu, je zodpovědný ✓ získává komunikační dovednosti, spolupracuje ✓ poznává vlastní možnosti, prezentuje vlastní výsledky ✓ tvoří (práce na projektech), vidí smysl vlastní práce ✓ pracuje v motivujícím prostředí a s přiměřeným učivem ✓ je hodnocen formou zpětné vazby – je hodnocen za to, co zvládá, ne za to, co neumí. Využívá se kladného hodnocení – dobré výsledky podporují motivaci.

<u>Kompetence k řešení problémů</u> <i>žák je podněcován k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů</i>	Na úrovni základního vzdělávání žák: ✓ vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností ✓ vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému ✓ samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumá řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací ✓ ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů ✓ kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí Strategie: rozpoznání problémové situace, hledá řešení problému, samostatné řešení problémů, využívání osvědčených způsobů jednání, zodpovědné rozhodování
<u>Kompetence komunikativní</u> <i>žák je veden k všestranné účinné komunikaci</i>	Na úrovni základního vzdělávání žák: ✓ formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu ✓ naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje ✓ rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění ✓ využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem ✓ využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi Strategie: umění vyjadřovat své myšlenky, využívání komunikace k vytváření pozitivních vztahů, využívání různých komunikačních prostředků, komunikace s okolním světem, naslouchání názorům ostatních
<u>Kompetence sociální a personální</u> <i>žák rozvíjí schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých</i>	Na úrovni základního vzdělávání žák: ✓ účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce ✓ podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá ✓ přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

5. Kompetence občanské <i>žák je připraven jako svobodná a zodpovědná osobnost, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti</i>	✓ vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj ✓ ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty Strategie: práce v týmu, upevňování vzájemných vztahů v týmu, spolupráce s ostatními členy skupiny, snaha o seberealizaci Na úrovni základního vzdělávání žák: ✓ respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí ✓ chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu ✓ rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka ✓ respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit ✓ chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví Strategie: empatie vůči druhým a odmítání násilí, Poznávání a respektování společenské normy, zodpovědné jednání v různých situacích, uctívání našich kulturních a historických tradic, ochrana a úcta k životnímu prostředí
6. Kompetence pracovní <i>žák poznává a rozvíjí své schopnosti i reálné možnosti a uplatňuje získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci</i>	Na úrovni základního vzdělávání žák: ✓ používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje ✓ vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky ✓ přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot ✓ využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření ✓ orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení Strategie: dodržování bezpečnosti v různých pracovních podmínkách, dbaní na ochranu zdraví a ochranu životního prostředí, zodpovědná příprava na vlastní budoucnost, rozvoj podnikatelského myšlení
7. Kompetence digitální	Na úrovni základního vzdělávání žák: ✓ ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti

<i>žák bezpečně a cíleně používá digitální zařízení k získání nových informací a k ulehčení své práce</i>	✓ samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít ✓ získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu ✓ vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ✓ využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce ✓ chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání ✓ předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky
--	--

3.2 Zvláštní pravidla při omezení osobní přítomnosti žáků ve škole

Pokud nastane situace z důvodu krizového opatření vyhlášeného v souvislosti s krizovým stavem podle krizového zákona, z důvodu nařízení mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví nebo krajské hygienické stanice podle zákona o ochraně veřejného zdraví nebo z důvodu nařízení karantény a není možná osobní přítomnost většiny žáků z nejméně jedné třídy, studijní skupiny nebo oddělení ve škole, poskytuje škola po tuto dobu dotčeným žákům vzdělávání distančním způsobem.

Vzdělávání distančním způsobem škola uskutečňuje podle příslušného školního vzdělávacího programu v míře odpovídající okolnostem.

Žáci jsou povinni se vzdělávat distančním způsobem. Způsob vzdělávání a hodnocení žáka škola přizpůsobí jeho možnostem v dané situaci.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a školského poradenského zařízení.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory (PLPP) vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické

podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření **upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP**, případně **upravit vzdělávací obsah** tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). **Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy** nebo **celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru**, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření je uvedena v příloze 1.

V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů).

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ **speciálně pedagogická a pedagogická intervence**. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť

neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka
- respektování zvláštností a možností žáka
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnostmi úlev
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci
- nutnost spolupráce s rodiči
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa

3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření.

Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Možné úpravy způsobů výuky:

- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů (na složitější a abstraktnější úrovni)
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- vnitřní diferenciaci žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk, volitelné předměty
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činnost (nabídka nestandardních problémových úloh)
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů
- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí
- předčasný nástup dítěte ke školní docházce

Žáci se účastní olympiád, soutěží nejen školních, ale i regionálních nebo krajských. Jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou.

Velmi důležité je také napomáhat osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka:

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce

vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy

3.5 Zabezpečení vzdělávání žáků cizinců

Žáci cizinci, kteří jsou vzděláváni na naší škole, jsou zařazeni do ročníku, jemuž odpovídají věkem s přihlédnutím k dosavadnímu průběhu vzdělávání, resp. k jazykové vybavenosti žáka. Probíhá orientační diagnostika jazykových schopností a dle potřeby je sestaven PLPP s pedagogickou intervencí zaměřenou na český jazyk, či IVP žáka, který je vytvořen na základě doporučení školského poradenského zařízení, jehož cílem je pojmenovat všechny oblasti, v nichž daný žák potřebuje intenzivně rozvíjet své

jazykové dovednosti a stanovit cíle, jichž by měl žák ve vymezených oblastech dosáhnout. Žáci s odlišným mateřským jazykem, kteří budou mít speciální vzdělávací potřeby, které mohou být ve spojitosti se znalostí, případně neznalostí jazyka, patří do skupiny žáků s odlišnými životními podmínkami a z odlišného kulturního prostředí, tudíž mají nárok na podpůrná opatření.

Pro hodnocení žáka cizince zejména z předmětu Český jazyk a literatura je nutné považovat případnou jazykovou bariéru za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení výkonu žáka i v ostatních předmětech pedagog musí zohlednit úroveň znalosti českého jazyka, resp. do jaké míry případná jazyková bariéra ovlivňuje reálný výkon žáka. Žáci cizinci jsou integrováni do českého prostředí s ohledem na jejich původ, který mohou prezentovat ve vybraných třídních a celoškolních projektech i běžné výuce.

4 Učební plán

Vzdělávací oblast (min hodin)	Vyučovací předmět	Ročník										Minimální časová dotace	Disponibilní časová dotace
		1.		2.		3.		4.		5.			
Jazyk a jazyková komunikace (ČJ – 33, AJ – 9)	Český jazyk	7	0	7	1	7	2	6	1	6	2	33	6
	Anglický jazyk	0	1	0	1	3	0	3	0	3	0	9	2
Matematika a její aplikace (20)	Matematika	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	20	5
Informační a komunikační technologie (2)	Informatika	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	2	0
Člověk a jeho svět (11)	Prvouka	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	11	3
	Vlastivěda	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0		
	Přírodověda	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0		
Umění a kultura (12)	Hudební výchova	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	12	0
	Výtvarná výchova	2	0	2	0	1	0	1	0	1	0		
Člověk a zdraví (10)	Tělesná výchova	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	10	0
Člověk a svět práce (5)	Pracovní činnosti	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	5	0
Disponibilní časová dotace (max 16)		18	2	18	4	20	4	23	2	23	3	102	16
Celková povinná časová dotace (118)		21		22		24		25		26		118	

Poznámky k učebnímu plánu

Disponibilní časové dotace v celkovém počtu 16 hodin jsme posílili u vyučovacích předmětů Český jazyk, Anglický jazyk, Matematika a Člověk a jeho svět. Jsme školou pro všestranný rozvoj – to je důvod volby pro disponibilní hodiny právě uvedených předmětů.

Nejvíce jsme posílili Český jazyk. Především ve třetím ročníku, kde je probíraná látka obsáhlá. Anglický jazyk jsme zavedli již od první třídy, jelikož tato nabídka je standardem současnosti. Dále jsme zvýšili hodinovou dotaci v každém ročníku v předmětu Matematika o jednu hodinu. Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět jsme posílili v 1., 2., a 3. ročníku také o jednu hodinu.

Oblast Umění a kultura – předpokládáme provázanost Hudební a Výtvarné výchovy s Prvoukou, Vlastivědou, Výchovou ke zdraví a Českým jazykem.

K podpoře všestranného rozvoje žáků škola realizuje nabídku zájmových útvarů. Počet vybraných zájmových útvarů není omezen. V zájmových útvarech se setkávají žáci různých ročníků. Zájmové útvary se každoročně liší dle momentálních podmínek vyučujících. Snaha vedení je o pestrost nabídky těchto útvarů.

5 Školní osnovy

5.1 Český jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
7	8	9	7	8	0	0	0	0	39
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný					

Charakteristika vyučovacího předmětu:	Vyučovací předmět Český jazyk je zařazen samostatně ve všech ročnících, v hodinové dotaci v 1. a 4. ročníku 7 hodin, v 2. a 5. ročníku 8 hodin a ve 3. ročníku 9 hodin. Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělávání, ale i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje poznávat společensko-kulturní vývoj lidské společnosti, rozvíjí mezilidskou komunikaci.
Obsahové, časové, organizační vymezení:	V 1. ročníku má předmět komplexní charakter, od 2. do 5. ročníku je členěn na komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu a literární výchovu. V komunikační a slohové výchově se žáci učí chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky a prožitky. V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Český jazyk je od počátku vzdělávání nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání. V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím vhodné četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, formulovat vlastní názory o díle. Získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky. Český jazyk a literatura zahrnuje průřezová témata osobnostní a sociální výchovy, environmentální a multikulturní výchovy, výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech, mediální výchovy a výchovy demokratického občana. Využívá metod a forem

	práce založených na žákovské spolupráci (práce ve dvojicích a skupinách), projektových dnů a exkurzí.
Výchovné a vzdělávací strategie	Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k: - pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství - pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání - rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství - rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti - vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů - zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace - samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření - získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama - individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založeným na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání - ovládání běžně používaných digitálních zařízení a aplikací, které se využívají při opakování, procvičování a upevňování probraného učiva - vyhledávání a kritické posuzování dat a informací k volbě postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

1. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Čte nahlas slova, věty a krátké texty. Učí se rozpoznávat nadpis, řádek, odstavec, článek.	Příprava na čtení: hlasová, dechová, řečová, artikulační cvičení. Technika čtení a čtení s porozuměním.
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Rozumí jednoduchým písemným pokynům; Adekvátně reaguje na mluvené pokyny (pozdrav, oslovení, prosba, poděkování, omluva, blahopřání).	Vzkaz, pozdrav, pozvánka, omluva Praktické a věcné naslouchání. Reakce na jednoduché pokyny a sdělení
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Aktivně se seznamuje se základními komunikačními pravidly.	Základní komunikační pravidla-pozornost, naslouchání; role mluvčího a posluchače; zdvořilost; oslovení; zdvořilé vystupování
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Soustředí se na správnou výslovnost a snaží se opravovat nesprávně vyslovované hlásky. Provádí artikulační cvičení. Správně vyslovuje délku samohlásek. Mluví srozumitelně.	Správná výslovnost, oprava nesprávné nebo nedbalé výslovnosti; artikulace, artikulační cvičení
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech, správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Provádí hlasová a dechová cvičení.	Hlasová a dechová cvičení
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Osvojuje si základní hygienické návyky spojené se psaním.	Základní hygienické a pracovní návyky spojené se psaním (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, umístění a náklon sešitu)
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky;	Zvládá uvolňovací cviky ruky a zápěstí.	Přípravné psací cviky, uvolňovací cviky paže a ruky Technika psaní: čitelný a přehledný písemný projev, úhlednost, úprava, psaní jednotlivých písmen a číslic,

kontroluje vlastní písemný projev	Píše správně tvary písmen a číslic i podle diktátu Kontroluje vlastní písemný projev.	spojování písmen a slabik, psaní slov, psaní krátkých vět, opisy, přepisy, interpunkční znaménka
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Má úpravný a přehledný písemný projev. Opisuje a přepisuje jednoduché texty. Píše jednoduchá sdělení, krátké žánry písemného sdělení.	psaní jednoduchých sdělení-žánry písemného projevu-vzkaz, pozvánka, zápis do notýsku
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti. Podle svých schopností vypráví příběh podle obrázkové osnovy.	Péče o rozvoj řeči – komunikační cvičení; vyprávění děje podle obrázkových osnov; dramatizace
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova; Rozlišuje slovo, slabiku, hlásku. Čte a rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky. Pozná větu, píše na konci věty tečku. Dokáže vytleskat a určit počet slabik ve slovech, rozdělovat slova na slabiky.	Hlásky, písmeno, slabika, slovo, věta Délka samohlásek Opis a přepis slov a vět Rozvoj slovní zásoby aktivní i pasivní, komunikační dovednosti Zrakové a sluchové vnímání
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Ve svém mluveném projevu užívá správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	Kultura mluveného projevu
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	přednáší z paměti jednoduchou básničku, říkanku, hádanku, rozpočítadlo.	Přednes vhodných literárních textů-říkadel; hádanek; rozpočítadel a krátkých dětských básní

ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Rozlišuje herní a reálnou situaci, vstupuje do jednoduchých rolí. Podle svých schopností se zapojuje do her. K přečteným nebo slyšeným textům kreslí podle vlastní fantazie výtvarný doprovod.	Didaktické hry Jednoduchá dramatizace; didaktické hry a činnosti; vlastní výtvarný doprovod
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - rozvíjí empatii, respekt, podporu a pomoc druhým lidem - rozvíjí řešení problémů a rozhodovací dovednosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - kulturní difference		

2. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova. Chápe rozdíl mezi pojmem hláska a písmeno. Vyslovuje hlásky správně podle kvantity. Třídí hlásky na samohlásky, dvojhlásky, souhlásky. Vyjmenuje z paměti řady krátkých a dlouhých samohlásek. V písemném projevu odlišuje dlouhé a krátké samohlásky Z paměti si osvojuje českou abecedu.	Zvuková stránka jazyka-hlásky a písmena Hlásky-dělení samohlásky krátké a dlouhé samohlásky, dvojhlásky, souhlásky; Výslovnost a psaní souhlásek uvnitř a na konci slov Abeceda-abecední řazení

	Seznamuje se s pravidly abecedního řazení slov.	
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Porovnává a třídí slova podle významu. Uvádí příklady slov nadřazených, podřazených, souřadných.	Význam slov: slova nadřazená a podřazená, synonyma, antonyma, slova příbuzná, slova citově zabarvená a zdvořilostní
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	Roztřídí slova do skupin podle jejich významu (děj, věc, okolnost, vlastnost).	Významové okruhy slov
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Určí podstatná jména /názvy osob, zvířat a věcí/.	Slovní druhy – podstatná jména, slovesa, spojky Skloňování a časování v mluveném projevu
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Rozezná slovesa. Pozná běžně používané spojky	
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Rozliší jasné případy vět jednoduchých a souvětí. Spojí věty jednoduché do souvětí za použití nejznámějších spojek	Věta jednoduchá a souvětí
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Rozliší větu oznamovací, tázací, práci, rozkazovací. Píše za nimi správné znaménko. Vytvoří věty oznamovací, tázací, práci a rozkazovací. Používá správnou intonaci.	Druhy vět
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a	Aplikuje pravidla psaní u, ů a ú, i/y po tvrdých a měkkých	Pravopis psaní u-ú-ů; dvojhlásky ou, au; slabikotvorné souhlásky; písmeno ě

měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	souhláskách, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, pravopis zdůvodní. Správně píše velká písmena na počátku vět a vlastních jmen osob a zvířat, místních názvů, pravopis zdůvodní.	Souhlásky-dělení souhlásek -tvrdé, měkké, obojetné; pravopis psaní i/y po tvrdých a měkkých souhláskách Jménaobecná a vlastní – pravopis psaní velkých písmen na začátku vlastních jmen
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Čte nahlas i potichu známé i neznámé jednoduché texty Jednoduše reprodukuje přečtené texty	Čtení s porozuměním
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Rozumí písemným nebo ústním pokynům k práci a pobytu ve škole a adekvátně na ně reaguje. Rozumí písemným nebo ústním pokynům učitele. Rozumí jednoduchým pokynům z různých oblastí života, např. v dopravě, knihovně, divadle.	Čtení a naslouchání s porozuměním
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Pečlivě vyslovuje. Opraví se.	Základní komunikační pravidla - pozornost, naslouchání, role mluvčího a posluchače
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Volí vhodné tempo řeči. Správně dýchá.	Základy techniky mluveného projevu
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních Situacích	Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky.	Verbální a nonverbální prostředky řeči (mimika, gesta)

ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Svůj projev doprovodí jednoduchými gesty a vhodnou mimikou.	Dramatizace, scénky Technika mluveného projevu: dýchání, výslovnost, tempo řeči a nonverbální prostředky
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Podle konkrétní komunikační situace volí vhodné oslovení a rozloučení. Vyslechne druhého, naváže na téma zmíněné partnerem.	Souvislý mluvený projev Krátké vypravování o vlastním zážitku
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla. Správně drží psací náčiní. Udržuje si pracovní a hygienické návyky.	Hygiena psaní
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	Píše správně tvary písmen a číslic i podle diktátu. Kontroluje vlastní písemný projev.	Technika psaní: čitelný a přehledný písemný projev, úhlednost, úprava, psaní jednotlivých písmen a číslic, spojování písmen a slabik, psaní slov, psaní krátkých vět, opisy, přepisy, interpunkční znaménka Sebekontrola
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Píše krátká sdělení dle pokynů učitele.	Psaný projev žáka Adresa, blahopřání
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Seřadí ilustrace podle časové (dějové) posloupnosti. Podle obrázkové osnovy vypráví jednoduchý příběh.	Vypravování na základě obrazového materiálu. Dialog na základě obrazového materiálu.
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Čte literární texty se správnou výslovností, tempem a melodií, vhodně frázuje.	Vypravování na základě obrazového materiálu Dialog na základě obrazového materiálu Poslech, čtení, přednes

	Recituje básně, říkadla a rozpočítadla, z paměti je přednáší.	
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. Rozpozná dobro a zlo v jednání pohádkových postav.	Reprodukce textu Počátky interpretace literatury
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Odliší jednotlivé literární pojmy, pozná pohádku.	Literární žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka) a další pojmy (kniha, čtenář, divadelní představení, loutkové divadlo, herec)
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Pracuje tvořivě s literárním textem, dramatizuje jej, přednáší. Vymyslí závěr jednoduchého příběhu.	Čtení s porozuměním Dramatizace, dialog
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - kooperace, kreativita, komunikace, rozvoj schopností poznávání - psychohygiena, komunikace, rozvoj schopností poznávání - rozvíjí empatii, respekt, podporu a pomoc druhým lidem - rozvíjí řešení problémů a rozhodovací dovednosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - kulturní difference		

3. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Rozděluje slova na konci řádků. Seřadí slova v abecedním pořádku podle jejich prvního písmena. Identifikuje a správně píše slova, v nichž dochází ke spodobě znělosti.	Abeceda Spisovná výslovnost Spodoba znělosti

	Správně vyslovuje a píše spojení předložky a ohebných slov.	
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Rozpozná slova nadřazená a podřazená. Přiřadí skupině slov slovo nadřazené. Najde v textu slova příbuzná. Najde antonyma, synonyma. Uvede příklady známých homonym. Uvede jejich významy.	Význam slov: slova nadřazená a podřazená, synonyma, antonyma, homonyma, slova příbuzná, slova citově zabarvená
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	Vyhledává v textu a pojmenovává děje a vlastnosti osob, zvířat a věcí.	Podstatná jména-slova podle zobecněného významu-děj, vlastnost
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Seznamuje se a procvičuje určování rodu a životnosti podstatných jmen. Seznamuje se a procvičuje určování čísla podstatných jmen. Osvojuje si pádové otázky a určuje pády. Seznamuje se s určováním osoby a čísla a času u sloves. Seznamuje se s určováním všech slovních druhů.	Podstatná jména-určování rodu; životnosti; čísla; pády podstatných jmen; určování pádů Slovesa-určování osoby a čísla; slovesného času; psaní -í v koncovce sloves ve 3. osobě v přítomném čase Slovní druhy ohebné i neohebné, rozlišování typických zástupců jednotlivých slovních druhů
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves. Skloňuje podstatná jména. Časuje slovesa.	Kultura mluveného projevu. Rod, číslo a pád podstatných jmen Osoba, číslo a čas sloves
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Spojuje krátké věty do souvětí a užívá k tomu vhodné spojovací výrazy.	Věta jednoduchá a souvětí Spojování vět

	Obmění spojovací prostředky podle potřeby svého projevu nebo podle zadání učitele.	
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Rozliší větu oznamovací, tázací, přací, rozkazovací, píše za nimi správné znaménko. Vytvoří věty oznamovací, tázací, přací a rozkazovací. Používá správnou intonaci.	Druhy vět
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Odůvodňuje a správně píše i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech. Správně píše koncovky sloves v přítomném čase. Správně píše vlastní jména osob, zvířat, vesnic, měst, známých řek, hor a pohoří, států.	Vyjmenovaná slova Přítomný čas sloves Vlastní jména
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Čte nahlas i potichu známé i neznámé jednoduché texty. Jednoduše reprodukuje přečtené texty. Vyhledá informace v encyklopediích a slovnících pro děti. Doplní text o chybějící část, dovypraví jej. Vymyslí název úryvku textu.	Čtení s porozuměním Tvořivá práce s textem
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Aktivně se podílí na sestavování jednoduchých pravidel a pokynů pro různé situace ve škole.	Čtení a naslouchání s porozuměním

	Rozumí jednoduchým pokynům z různých oblastí života. Rozumí písemným nebo ústním pokynům učitele.	
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Podle konkrétní komunikační situace volí vhodné oslovení a pozdrav. Vyslechne druhého, naváže na téma zmíněné partnerem.	Základní komunikační pravidla- pozornost, naslouchání, role mluvčího a posluchače Dramatizace, scénky, dialog Technika mluveného projevu: dýchání, výslovnost, tempo řeči a nonverbální prostředky Souvislý mluvený projev, dialog Krátké vypravování
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Pečlivě vyslovuje. Opraví se. Volí vhodné tempo řeči. Ústně se vyjadřuje.	Technika mluveného projevu: dýchání, výslovnost, tempo řeči a nonverbální prostředky
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči		Souvislý mluvený projev
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích		Pozdrav, omluva, vzkaz
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev		Vypravování
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Uvolňuje si ruku, správně drží tělo, správně drží psací náčiní, udržuje si pracovní a hygienické návyky.	Hygiena psaní
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně	Píše správně tvary písmen a číslic i podle diktátu. Kontroluje vlastní písemný projev.	Automatizace psacího pohybu, odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu

spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný		
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Sestaví osnovu a podle ní píše krátké texty. V písemném projevu užívá vhodně jazykové prostředky, interpunkci, aplikuje znalosti osvojené v jazykové výchově.	Psaný projev: adresa, blahopřání, vypravování, popis, pozdrav, omluvenka, dopis.
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Recituje kratší text, rozpočítadla a říkanky z paměti.	přednes básně nebo krátkého úryvku prózy reprodukce textu poslech
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Rozliší pohádku, hádanku, říkanku, báseň. Rozumí pojmům spisovatel, kniha, čtenář, básník, ilustrátor, divadlo. Poznává verš a najde v básni slova, která se rýmují.	základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Přednese text. Volně reprodukuje text.	tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - uvědomuje si vlastní jednání a jeho důsledky ve vztahu k druhým, podílí se na vytváření dobrých vztahů v kolektivu - rozvíjí empatii, respekt, podporu a pomoc druhým lidem - je schopen diskutovat o problémech, které se týkají jeho i jeho okolí - komunikuje výstižně, kultivovaně, využívá vhodné jazykové prostředky pro danou situaci VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - je ohleduplný a ochoten pomáhat zejména slabším - uplatňuje zásady slušné komunikace, asertivního jednání, je schopen kompromisu		

- pozná a dovede reprodukovat symboly své země

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- respektuje a toleruje práva druhých

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Vnímá roli médií v životě v regionu
- Využívá média jako zdroj informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- Rozliší základní prostředky masové komunikace (tisk, rozhlas, televize, internet) a využívá je pro svou potřebu, poučení, zábavu

4. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, včetně textů elektronických	Navrhne vhodný nadpis. Posoudí na základě přečteného textu pravdivost/nepravdivost tvrzení. Posoudí, zda daná informace vyplývá/nevyplývá z textu. Vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku.	čtení s porozuměním čtení elektronických textů
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Třídí a porovnává fakta. Vytváří osnovu, nadpis, člení projev.	Dopis, oznámení, blahopřání, pozvánka
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Sestaví a napíše adresu, zprávu, vzkaz, oznámení, pozvánku. Posoudí, zda jsou adresa, zpráva, vzkaz, oznámení nebo pozvánka úplné.	orientace v textu povídky, bajky a pověsti

	Sestaví z vět nebo krátkých odstavců příběh s dodržáním dějové posloupnosti. Vybere z nabídky vhodný závěr k dané ukázce.	
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Sestavuje jednoduchou osnovu, nadpis, odstavce dodržuje dějovou následnost.	Vyprávění Popis Osnova
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Telefonuje, používá vhodné jazykové prostředky.	Telefonický rozhovor sms
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Přečte/řekne s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči oznámení, příkaz, prosbu, omluvu a respektuje při tom rozdílného adresáta. Vhodně se představí ostatním žákům, dospělému.	členění vět, frázování, síla a barva hlasu zvuková stránka jazyka – přízvuk tempo, intonace
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Rozliší ve slyšené ukázce spisovnou a nespisovnou výslovnost (zme, dyž, vo tom apod.). Využívá spisovnou výslovnost ve veřejné komunikační situaci.	spisovná, hovorová a nespisovná mluva spisovnost, národní jazyk mluvené projevy
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Hledá slova podobného významu. Nahradí slovo v textu slovem významově protikladným, podobným, citově zabarveným, nespisovné slovo slovem spisovným.	význam slov slova jednovýznamová a mnohovýznamová slova stejného a opačného významu stavba slov, předložky a předpony

	Vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy. Rozhodne, zda dvojice slov splňuje požadovanou podmínku (pro opozita).	
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Rozlišuje kořen, příponu, předponu, koncovku, vytváří příbuzná slova k zadanému slovu, správně píše skupiny bě/bje a vě/vje , rozlišuje předponu a předložku	Nauka o slově Stavba slova Předpony a předložky
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Zařadí vyznačené plnovýznamové slovo z textu ke slovnímu druhu (podstatné jméno, přídavné jméno, sloveso, příslovce). Vybere z krátkého textu větu, která obsahuje/neobsahuje zadaný slovní druh. Používá v mluveném i psaném projevu náležité tvary podstatných a přídavných jmen (kromě pravopisu přídavných jmen přivlastňovacích). Používá v mluveném i psaném projevu náležité tvary sloves ve způsobu oznamovacím.	podstatná jména a jejich vzory rod střední a ženský podstatná jména rodu mužského slovesný způsob druhy číslovek
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Vyhledá v textu nespisovný tvar podstatného jména, přídavného jména, slovesa a nahradí je tvary spisovnými.	národní jazyk zvuková stránka jazyka mluvené projevy mimojazykové prostředky

	Doplní do věty tvar podstatného jména ve správném tvaru a odůvodní pravopis (1. a 4. pád rod mužský životný).	
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Určuje podmět a přísudek.	Základní skladební dvojice: podnět, přísudek.
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Rozlišuje věty jednoduché a souvětí.	Věta jednoduchá, souvětí
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Spojuje věty spojkami a spojovacími výrazy. Rozpozná spojovací výrazy a používá interpunkci. Rozlišuje řeč přímou, větu uvozovací	Spojovací výrazy v souvětí Přímá a nepřímá řeč
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Správně píše (doplní) i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných. Píše správně z hlediska pravopisu lexikálního.	pravopis i/y po obojetných souhláskách
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Zpracuje stručný záznam o přečtené knize a prezentuje ho spolužákům jako mluvní cvičení nebo referát; záznam zakládá do portfolia nebo zapisuje do čtenářského deníku. Řekne, jak na něj vyslechnutá/přečtená ukázka působí, jaký v něm vyvolala dojem.	zážitkové čtení a aktivní naslouchání

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- uvědomuje si vlastní jednání a jeho důsledky ve vztahu k druhým, podílí se na vytváření dobrých mezilidských vztahů v kolektivu, je schopen seberegulace
- rozlišuje škodlivé způsoby chování a sociálně patologické jevy
- je schopen diskutovat o problémech, které se týkají jeho i jeho okolí;
- komunikuje výstižně, kultivovaně, využívá vhodné jazykové prostředky pro danou situaci
- zapojuje se do diskuse, je schopen diskusi řídit

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- je ohleduplný a ochoten pomáhat zejména slabším
- uplatňuje zásady slušné komunikace, asertivního jednání, je schopen kompromisu
- pozná a dovede reprodukovat symboly své země, jmenuje významné představitele národní kultury

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- vyjadřuje vlastní úsudky a postoje k určitým jevům a skutečnostem
- využívá český jazyk ke zpracování informací a prezentaci postojů a názorů

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- respektuje a toleruje práva druhých
- zaujímá tolerantní postoje k odlišným sociokulturním skupinám

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- je si vědom možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace
- užívá základní pravidla veřejné komunikace, dialogu a argumentace
- dokáže si uspořádat informace v textu s ohledem na jeho účel

5. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Vybere z nabídky vhodná slova vztahující se k textu. Vypíše z textu požadovanou informaci. Rozhodne, které informace jsou pro daný text nepodstatné.	čtení jako zdroj informací (časopisy, audionahrávky, encyklopedie, internet)
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Vyslechne nebo přečte krátký text a reprodukuje ústně nebo písemně jeho obsah. Vyslechne nebo přečte vzkaz a reprodukuje ho ústně nebo písemně další osobě.	komunikační žánry - pozdrav, oslovení, omluva, zpráva, vzkaz, vypravování popis předmětu, děje, pracovního postupu dopis tiskopisy: poštovní poukázky, průvodky, podací lístky vyjadřování v běžných komunikačních situacích
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Na základě zadaných informací vede dialog, telefonický hovor (s dospělým, s kamarádem), zanechá vzkaz na záznamníku. Posoudí, zda v uvedené ukázce (dialogu, telefonickém rozhovoru, vzkazu na záznamníku) nechybí některá z důležitých informací.	pravidla dialogu telefonování manipulace, omluva, prosba vzkaz na záznamník
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Vybere z předložených ukázek tu, která chce upoutat, přesvědčit a ovlivnit rozhodování člověka (adresáta). Vyhledá na internetu, v časopise, v denním tisku příklad manipulativní reklamy.	Komunikace

ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry, i v elektronické podobě	Píše vypravování obsahově i formálně správně, dodržuje dějovou posloupnost; pracuje podle rozvitě/heslovité osnovy. Sestaví popis předmětu (zvířete/osoby) a popis pracovního postupu, dodržuje logickou návaznost; pracuje podle otázkové osnovy. V ukázce dopisu doplní, co chybí. Píše texty v elektronické podobě.	orientace v textu členění na odstavce komunikační žánry psaní textů v elektronické podobě
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	K vybranému textu přiměřené délky vytvoří rozvitou nebo heslovitou osnovu (nejméně o třech bodech).	sestavování osnovy členění textu na odstavce vypravování
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Rozliší, v kterých případech se jedná o slova příbuzná a v kterých o tvary téhož slova. Rozliší, která slova jsou příbuzná se zadaným slovem. Určí kořen slova, část příponovou, předponovou.	stavba slova – odvozování slov předponami a příponami, části slova, kořen
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Skloňuje podstatná jména – určuje rod, číslo, pád a vzor. Rozlišuje slovesný tvar určitý a neurčitý – infinitiv, určuje osobu, číslo, čas a způsob. Časuje slovesa v oznamovacím způsobu. Třídí přídavná jména, zájmena, číslovky.	Slovní druhy Ohebné a neohebné slovní druhy Kategorie podstatných jmen – rod, číslo, pád, vzor Kategorie sloves – osoba, číslo, čas, způsob Přídavná jména Zájmena Číslovky

ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný).	základní skladební dvojice podmět a přísudek holý a rozvitý
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Rozliší větu jednoduchou a souvětí. Vytvoří z věty jednoduché souvětí. Rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku.	stavba věty – věty jednoduché a souvětí přímá a nepřímá řeč, věta uvozovací
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Nahradí spojovací výraz v souvětí tak, aby smysl zůstal zachován. Spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu.	stavba věty spojování vět v souvětí spojovací výrazy
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Uplatňuje základní poučení o správných tvarech přičestí minulého činného v mluveném i psaném projevu. Doplní správně čárky do zadaného textu (několikanásobný větný člen, jednoduchá souvětí).	shoda přísudku s podmětem
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Přednese a volně reprodukuje text. Vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma.	tvůrčí činnosti s literárním textem volná reprodukce dramatizace textu ilustrace k přečtenému textu vystižení děje vlastní tvorba, činohra, loutkové divadlo
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Rozhodne, jakého typu je úryvek a) umělecký (poezie, komiks, pohádka) b) neumělecký (naučný text, návod k použití)	poslech literárních textů zážitkové čtení

ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Rozhodne, zda uvedená ukázka je pohádka, pověst, nebo bajka/ poezie, nebo próza.	základní literární pojmy
ČJL-5-4-I-01 využívá vybrané formy elektronické komunikace, respektuje pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci	Využívá vybrané formy elektronické komunikace. Respektuje pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci.	elektronická komunikace pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci
ČJ-5-4-I-02 vyhledá základní informace v doporučených digitálních zdrojích, porovná informace z různých zdrojů	Vyhledá základní informace v doporučených digitálních zdrojích. Porovná informace z různých zdrojů	digitální zdroje

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- uvědomuje si rozdílnost názorů, přístupů k řešení problémů a jejich hodnotu
- je schopen diskutovat o problémech, které se týkají jeho i jeho okolí; podílí se na hledání a realizaci řešení problémů
- je schopen účinné spolupráce ve skupině
- zvládá situace soutěže a konkurence
- komunikuje výstižně, kultivovaně, využívá vhodné jazykové prostředky pro danou situaci
- zapojuje se do diskuse, je schopen diskusi řídit

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- aktivně se zapojuje do každodenního života školy, spoluvytváří demokratickou atmosféru třídy, podílí se na rozhodnutích skupiny, je schopen vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a uvědomuje si jejich důsledky
- chápe význam řádu, pravidel a zákonů, přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých lidí

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- prokáže základní orientaci v problémech současného světa
- Vyjadřuje vlastní úsudky a postoje k určitým jevům a skutečnostem

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- přijímá druhého jako jedince se stejnými právy, respektuje příslušníky odlišných sociokulturních skupin

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- využívá média jako zdroj informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- vyjádří prožitky z mluveného i psaného textu, určuje kvalitu díla, hodnotí situaci
- užívá základní pravidla veřejné komunikace, dialogu a argumentace
- dokáže si uspořádat informace v textu s ohledem na jeho účel

5.2 Anglický jazyk

Název vyučovacího předmětu: **Anglický jazyk**

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	3	3	3	0	0	0	0	11
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný					

Charakteristika vyučovacího předmětu:	Vyučovací předmět Anglický jazyk je zařazen na prvním stupni v hodinové dotaci 1 hodina týdně v 1. a 2. ročníku a ve 3.- 5. ročníku 3 hodiny týdně.
Obsahové, časové, organizační vymezení:	Důraz je kladen především na schopnost základní komunikace a porozumění v oblastech blízkým dětem. V 1. a 2. ročníku se žáci s jazykem seznamují hravou formou. V 3. ročníku se pozornost věnuje především mluvenému slovu a schopnosti reagovat na pokyny a modelové komunikační situace. Jazykové dovednosti poslechu a mluvení jsou upřednostněny před psaním, čtením a znalostmi gramatiky. Ve 4. až 5. ročníku se žáci učí dále rozvíjet schopnost komunikace a také rozumět psanému textu a aplikaci jednoduchých gramatických jevů. Žáci se začínají seznamovat s jednoduchými reáliemi anglicky hovořících zemí.

Výchovné a vzdělávací strategie	Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k: - práci na svém věku přiměřeně náročných úkolech, které ho motivují k dalšímu učení se jazyku (<i>kompetence k učení</i>) - seznámení se s takovou slovní zásobou a jazykovými strukturami, které mu umožní brzkou jednoduchou konverzaci (<i>kompetence komunikativní</i>) - ukotvení fonetické, ortografické a lingvistické stránky jazyka pomocí napodobování a opakováním (<i>kompetence komunikativní</i>) - autoevaluaci, k sebereflexi pomocí testů a závěrečných cvičení na konci lekce (<i>kompetence k učení</i>) - práci ve známém prostředí a se stejnou posloupností v každé lekci, což mu zajišťuje uspokojující rutinu (<i>kompetence pracovní</i>) - řízení komunikace pomocí her, hádanek a dramatizací příběhů (<i>kompetence komunikativní</i>) - žák je uveden do učiva prostřednictvím témat a postav, které jsou mu blízká a známá (<i>kompetence sociální a personální</i>) - rozšiřování probíraného učiva formou her a písní, poutajících textů, jako jsou plakáty, informace, nápisy (<i>kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální</i>) - komunikaci písemnou formou nejdříve v jednoduchých větách, vždy podle vzoru (<i>kompetence komunikativní</i>) - předvídání děje příběhů na základě doprovodné ilustrace či zvukové nahrávky (<i>kompetence k řešení problémů</i>) - udržení pořádku na pracovním místě, rozvoji schopnosti dovést započatou práci do konce (<i>kompetence pracovní</i>) - používání digitálních zařízení (aplikace, služby), k využití při učení a při zapojování do školy života (<i>kompetence digitální</i>) - rozhodování, kterou technologii, pro jakou činnost či řešený problém použije (<i>kompetence digitální</i>)
--	---

1. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	Žák se seznámí cizím jazykem, probuzení zájmu o studium cizího jazyka. Vytvoření pozitivního vztahu k předmětu. Seznámí s typickými jevy života a kultury příslušné země formou vyprávění. Vyslovuje foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby. Rozumí jednoduchým pokynům, adekvátně na ně reaguje. Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění	Ahoj – umí pozdravit při setkání a při loučení Jmenuji se – umí se představit Rodina – umí pojmenovat členy rodi Barvy – vyslovuje foneticky správně vybrané barv Moje zvíře – umí zformulovat otázku a odpovědět na ni (Co je to?) Číslovky – umí počítat od 1 do 10 Ovoce, zelenina – Mám....
ICT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučen v případě jejich závady	používá internet, interaktivní tabuli, tablety	interaktivní tabule, interaktivní učebnice, aplikace na procvičení
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - rozvíjí schopnost poznávání, poznávání lidí, řešení problémů a rozhodovací schopnosti - hodnoty, postoje, praktická etiketa MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - kulturní difference		

2. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	Poznává typické jevy života a kultury příslušné země formou vyprávění. Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby. Rozumí jednoduchým pokynům, adekvátně na ně reaguje. V požadované míře rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova. Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění.	Ahoj – pozdravy, představení se Zvířata – To je... Rodina a moji přátelé Barvy Vánoce Volný čas, koníčky Oslava Farma Velikonoce
ICT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučen v případě jejich závady	používá internet, interaktivní tabuli, tablety	interaktivní tabule, interaktivní učebnice, aplikace na procvičení

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - rozvíjí schopnost poznávání, poznávání lidí, řešení problémů a rozhodovací schopnosti - hodnoty, postoje, praktická etiketa MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - kulturní difference		

3. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Seznámí se s některými typickými jevy života a kultury zemí příslušné oblasti. Používá základní pravidla výslovnosti. Poslouchá s porozuměním běžné pokyny a jednoduchý souvislý projev vyučujícího, porozumí vyslechnutému sdělení s vizuální oporou.	<u>Komunikační situace:</u> - pozdravy a základní fráze - pokyny ve škole - pokyny a fráze k základním hrám - dotazy na vlastnictví a počet - osobní údaje - otázky a krátké odpovědi (be, have got, like, can)
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	Rozlišuje základní gramatické struktury. Čte jednoduchý text. Používá abecední slovník. Provádí dialogy – pozdrav, představování, děkování, souhlas, nesouhlas.	<u>Témata a slovní zásoba:</u> - čísla 1-20 - barvy - nálady a pocity - rodina - lidské tělo - jídlo - zvířata (mazlíčci, farma, zoo) - hračky - sporty - hudební nástroje

CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	Píše jednoduchá slova a věty dle předlohy, přečte je. Pojmenuje věci, které mu jsou blízké, a napíše je.	- vybrané svátky
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	Reaguje na jednoduché, každodenně užívané příkazy a žádosti. Rozumí pomalému a správně vyslovovanému dialogu	<u>Gramatika:</u> - rozkazovací způsob - sloveso „to be“ v kladné větě a v otázce - kladná a negativní odpověď - přídavná jména - sloveso „to have got“ v otázce a odpovědi - množné číslo podstatných jmen - sloveso „like“ v kladné větě a otázce (bez 3. osoby) - otázka na množství - některá tázací zájmena
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	S pomocí učitele vyhledá slovíčka ve slovníku učebnice.	
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	Používání slovní zásoby z tematických okruhů – třída, abeceda, zvířata, celé hodiny, tělo, ovoce, zelenina, dům, jídlo a pití, barvy, číslovky	
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	Napíše přání na Vánoce, narozeniny. Přeloží jednoduché věty. Recituje z paměti říkanky, zpívá písně.	
CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Formuluje otázky. Zvládne vést dialogy.	
ICT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s	Používá internet, interaktivní tabuli, tablety.	- používá interaktivní tabuli, interaktivní učebnici, aplikace na procvičení

hardware i software a postupuje poučen v případě jejich závady		
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - rozvíjí schopnost poznávání, poznávání lidí, řešení problémů a rozhodovací schopnosti, cvičí pozornost a soustředění - hodnoty, postoje, praktická etiketa MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - kulturní difference		

4. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	Umí pozdravit, představit se, poděkovat, prosit, omluvit se, popřát. Dá najevo souhlas či nesouhlas. Dokáže o sobě poskytnout základních informace. Doplnuje tvary slovesa být, mít a umět.	<u>Komunikační situace:</u> - žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - danou slovní zásobu umí používat - upevňování pozdravů, frází, pokynů, tvoření otázek a odpovědí z 3. ročníku - zeptá se na místo a čas, počasí, kde se co nachází - mluví o škole a svém volném čase - preference ústního sdělení - první pokusy o psaní samostatných textů
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Osvojí si řečové dovednosti. Napíše vánoční blahopřání, přání k narozeninám, adresu.	<u>Témata a slovní zásoba:</u> - upevňování slovní zásoby ze 3. ročníku - škola - velká čísla - oblečení - koníčky

CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Přeloží jednoduché věty. Recituje z paměti říkanky, zpívá písně. Píše jednoduché věty, tvoří otázky.	- čas (hodiny, dny, měsíce, roční období) - místo, kde žijeme (dům/byt, město/vesnice) - počasí - vybrané svátky, oslavy
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Zvládá pořádek slov ve větě. Formuluje otázky. Osvojuje si interaktivní řečové dovednosti. Reprodukuje dialogy.	- zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Vytváří si základní geografické údaje nejvýznamnějších zemí příslušné jazykové oblasti. Používá základní pravidla výslovnosti. Čte jednoduché texty, používá dvojjazyčný slovník.	<u>Gramatika:</u> - rozkazovací způsob - sloveso „to be“ - kladná a negativní odpověď - podstatná jména, přídavná jména - sloveso „to have got“ v otázce a odpovědi - množné číslo podstatných jmen - sloveso „like“ - otázka na množství, místo, záliby, počasí, čas - vazba „there is/are“ - některá tázací zájmena - předložky s místem a časem - přítomný čas prostý - přítomný čas průběhový
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Používá dvojjazyčný slovník. Pracuje s jednoduchým textem. Vyhledává si sám informace. Pracuje s obrázkovými a poslechovými materiály.	
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Využívá slovní zásobu z tematických okruhů.	

CT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučen v případě jejich závady	Používá internet, interaktivní tabuli, tablety	- používá interaktivní tabuli a interaktivní učebnici, aplikace na procvičení
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace, sebepoznání a sebepojetí, mezilidské vztahy MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy, kulturní difference VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		

5. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Žák porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost)	<u>Komunikační situace:</u> - Žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - danou slovní zásobu umí používat - upevňování pozdravů, frází, pokynů, tvoření otázek a odpovědí z 4. ročníku - zeptá se na místo a čas, počasí, kde se co nachází - mluví o škole a svém volném čase - preference ústního sdělení - psaní krátkých samostatných textů

CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální op	Žák rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje). Porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k tématu. Rozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, Ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam dané věty nebo její části, vykoná činnost). Rozumí krátkému textu s obrázky, např. letáku, plakátu, blahopřání. Vyhledá informace k jednoduchému tématu v časopise nebo na webové stránce. Pochopí obsah a smysl jednoduchého dialogu či nahrávky.	<u>Témata a slovní zásoba:</u> - upevňování slovní zásoby ze 4. ročníku - domov a rodina - můj den - město a venkov - cestování - popis cesty - kultura - povolání - anglické reálie - nakupování - roční období a počasí - vybrané svátky, oslavy
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Žák zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém poslechovému textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu Rozumí tématu velmi krátkého a jednoduchého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům,	<u>Gramatika:</u> - rozkazovací způsob - sloveso „to be“ - kladná a negativní odpověď - podstatná jména, přídavná jména - sloveso „to have got“ v otázce a odpovědi - množné číslo podstatných jmen - sloveso „like“ - sloveso „can“ - otázka na množství, místo, záliby, počasí, čas - základní a řadové číslovky - vazba „there is/are“

	má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu)	- tázací zájmena, přivlastňovací zájmena - předložky s místem a časem - pořádek slov ve větě a v otázce - přítomný čas prostý - přítomný čas průběhový - minulý čas (past simple)
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Žák se dokáže představit, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení a vět. Sám sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (např. jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradi) za použití jednoduchých slovních spojení a vět. Popíše skutečnosti, se kterými se běžně setkává (např. předměty, zvířata, činnosti), za použití jednoduchých slovních spojení a vět. Ústně i písemně reprodukuje hlavní myšlenky obrázku nebo osnovy. Na základě poslechu krátké konverzace shrne její obsah písemně i ústně.	- základní fonetické znaky - základní pravidla výslovnosti slov - pravopis osvojených slov a tvarů
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného. Odpoví a poskytne konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých	

	slovních spojení a vět. Sám se zeptá na konkrétní informace. Používá člen neurčitý. Rozlišuje a používá jednotné a množné číslo. Doplnuje správné tvary slovesa být do vět.	
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Mluví krátkými větami v zadané roli, pozdraví. Zeptá se a odpoví na otázky a rozloučí se. Mluví o tom, co má a nemá rád, co se mu líbí a nelíbí.	
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Rozpozná známá slova a slovní spojení. Rozumí tématu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z běžného života. Představí sebe, své oblíbené věci, svého kamaráda a známou osobnost dle vlastního výběru. Rozlišuje a používá jednotné a množné číslo ukazovacího zájmena this.	
CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad. Sdělí konkrétní informace nebo se na ně zeptá. Doplnuje tvary slovesa mít do vět. Tvoří jednoduché věty se slovesem mít. Sestaví svůj rozvrh. Napíše o sobě krátký text.	
CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	Určí kolik je hodin. Popisuje každodenní činnosti, svůj běžný	

	den. Vyjádří, co umí. Doplnuje vazbu there is/are. Popíše svůj dům a věci v něm, vzájemnou polohu budov na plánu. Představí členy rodiny. Vyjádří děj, který se právě odehrává. Popíše děj na obrázcích. Rozlišuje použití přítomného času prostého a průběhového .	
CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	Bez pomoci správně vyplní formulář. Řídí se jednoduchými pokyny a sám je zadává. Vyhláskuje své jméno a některá známá slova. Zeptá se na cenu zboží. Vytváří otázky na školní rozvrh a odpovídá na ně. Ptá se a odpovídá na otázky spojené s časem. Klade otázky se slovesem umět a dokáže na ně reagovat. Vede jednoduchý dialog o poloze budov. Napodobí dialog v restauraci/v obchodě s oblečením.	
CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Formuluje otázky. Reprodukuje dialogy.	
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	Napíše přání na Vánoce, narozeniny. Přeloží jednoduché věty. Recituje z paměti říkanky, zpívá písně.	

CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Používá slovní zásobu z tematických okruhů: předměty ve třídě, abeceda, zvířata, hodiny, tělo, ovoce, zelenina, dům, jídlo, pití, barvy, číslovky 0 - 100	
CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	Vyplní osobní údaje ve formuláři. Odpoví na krátkou jednoduchou zprávu. Napíše blahopřání, pohlednici nebo krátký neformální dopis kamarádovi.	
CT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučen v případě jejich závady	používá internet, interaktivní tabuli, tablety	- interaktivní tabule, interaktivní učebnice, aplikace na procvičení
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace, sebepoznání a sebepojetí, mezilidské vztahy, rozvoj schopnosti poznávací MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy, kulturní difference VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		

5.3 Matematika

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
5	5	5	5	5	0	0	0	0	25
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný					

Charakteristika vyučovacího předmětu:	Vyučovací předmět matematika na prvním stupni je zařazen samostatně 1. – 5. ročníku, a to v hodinové dotaci 5 hod. týdně. Matematika na 1. stupni je založena na rozvíjení vlastních zkušeností žáka a vychází z přirozené touhy dětí mladšího školního věku počítat a kreslit. Žáci se v matematice učí řešením úloh a činnostmi. Matematika tak rozvíjí počtářské dovednosti, ale není jen počítáním. Hlavní roli zde hraje otázka smyslu, problémy porozumění a možnosti použití příslušných vědomostí a dovedností. Matematika by měla žáka vybavit tak, aby ji mohl bez obtíží dále používat v praktickém životě i v dalším vzdělávání. Smyslem je naučit chápat žáka matematiku jako prostředek řešení úloh. Má dítěti otevřít cestu k řešení mnoha úloh a situací, které život přináší. Její nerozlučné spojení s jazykovým vyučováním vede žáky k přesnému logickému myšlení. Svým obsahem umožňuje matematika začlenění většiny průřezových témat a rovněž její využití při realizaci projektů.
Obsahové, časové, organizační vymezení:	Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je rozdělena na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu čísla a početní operace si žáci osvojují pojem čísla jako určitého počtu věcí, dále dovednost provádět aritmetické operace a učí se propojovat operaci s reálnou situací. V tematickém okruhu závislosti, vztahy a práce s daty si žáci uvědomují změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Orientují se a sami dokáží vytvářet tabulky a grafy.

	V tematickém okruhu geometrie v rovině a v prostoru žáci určují, modelují a znázorňují geometrické útvary. Hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují v jejich okolí. Učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah. Zdokonalují svůj grafický projev. Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky. Důraz je též kladen na finanční gramotnost. Matematika umožňuje využívat prostředky výpočetní techniky využívat všech pomůcek upevňujících názor při řešení matematických situací.
Výchovné a vzdělávací strategie	Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k: - využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace - rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů - rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů - rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů - vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu - vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely - provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému

	- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, provádění rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu - rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby - rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů - využívání ICT k procvičování a ověřování porozumění učiva - využívání ICT při automatizaci výpočtů
--	--

1. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Spočítá prvky daného souboru. Vytvoří skupinu s daným počtem prvků. Podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně, porovnává soubory (i bez počítání). Porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20.	přirozená čísla 1 – 20
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Napíše a přečte číslíce. Doplní chybějící čísla v řadě, porovnává čísla, používá znaky rovnosti a nerovnosti. Řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel.	číslíce 0 – 9, čísla 0 – 20 znaky <, >, =

	Používá číslice v oboru do 20. Zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat.	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	Využívá číselnou osu, orientuje se na ní, zobrazí na ní číslo. Správně používá pojmy před, za, hned před, hned za, mezi.	číselná osa pojmy před, za, hned před, hned za
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20.	číselný obor 0–10, 10–20 sčítání a odčítání do 20 bez přechodu přes desítku jednoduché početní operace 0-10, 11-20
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20. Umí rozklad čísel v oboru do 20.	práce s textem, slovní úlohy
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Doplňuje tabulky v oboru do 20.	tabulky na sčítání a odčítání v oboru do 20
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí Rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí Pomocí stavebnic modeluje rovinné i prostorové útvary	rovinné útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh tělesa: krychle, kvádr, koule, válec orientace v prostoru: před, za, vpravo, vlevo, nahore, dole
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Porovná rovinné útvary stejného typu podle velikosti. Porovná tělesa stejného typu podle velikosti.	porovnávání: větší, menší, stejný, nižší, vyšší

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Uvědomuje si vlastní jednání a jeho důsledky ve vztahu k druhým, podílí se na vytváření dobrých mezilidských vztahů v kolektivu, je schopen seberegulace
- Uvědomuje si rozdílnost názorů, přístupů k řešení problémů a jejich hodnotu

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- Aktivně se zapojuje do každodenního života školy, spoluvytváří demokratickou atmosféru třídy, podílí se na rozhodnutích skupiny
- Je ohleduplný a ochoten pomáhat zejména slabším
- Uplatňuje zásady slušné komunikace

2. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Používá přirozená čísla k modelování situací běžného života. Poznává české mince a bankovky. Odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu. Uvede příklad využití platební karty.	přirozená čísla 1 – 100 počítání s penězi peníze: způsoby placení
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Zapisuje a čte čísla v daném oboru Počítá po jednotkách a desítkách. Porovnává čísla, chápe rovnost a nerovnost i v různých významových kontextech (délka, čas, peníze).	číselný obor 0 – 100

M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	Zobrazí číslo na číselné ose. Využívá číselnou osu k porovnání čísel.	řád jednotek a desítek
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Orientuje se v zápisu desítkové soustavy. Sčítá a odčítá z paměti dvojčíferné číslo s jednocíferným i dvojčíferným číslem s přechodem násobků deseti. Násobí z paměti formou opakovaného sčítání i pomocí násobilky, dělí z paměti v oboru osvojených násobitelů.	násobilka 1-10 nejbližší, nižší a vyšší násobek čísla
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení. Tvoří a řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“.	strategie řešení úloh z běžného života
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	orientuje se v čase - rozlišuje jednotky času - provádí jednoduché převody jednotek času	orientace v čase, jednotky času – hodina, minuta, sekunda
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Zachycuje výsledky měření pomocí tabulek a schémat. Provádí odhady délky a množství.	měření délky, hmotnosti objemu jednotky: centimetr, litr, kilogram
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Navrhne a použije tabulku k organizaci údajů. Třídí soubor objektů.	tabulková evidence zadaných údajů
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá	Rozezná a popíše jednoduchá tělesa. Nachází v realitě prezentaci těles.	jednoduchá tělesa – krychle, kvádr, koule, jehlan, kužel, válec rovinné útvary: lomená čára, křivá čára, bod, úsečka, přímka

tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary uvede příklady v okolí.	
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Změří délku úsečky, používá jednotky délky. Provádí odhad délky úsečky.	práce s pravítkem jednotky délky: milimetr, centimetr, metr, kilometr
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Uvědomuje si vlastní jednání a jeho důsledky ve vztahu k druhým, podílí se na vytváření dobrých mezilidských vztahů v kolektivu, je schopen seberegulace - Uvědomuje si rozdílnost názorů, přístupů k řešení problémů a jejich hodnotu VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Aktivně se zapojuje do každodenního života školy, spoluvytváří demokratickou atmosféru třídy, podílí se na rozhodnutích skupiny - Je ohleduplný a ochoten pomáhat zejména slabším - MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Dokáže si uspořádat informace v textu s ohledem na jeho účel		

3. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Čte a zapíše a porovná čísla do 1 000. Zaokrouhlí číslo do 1 000 na desítky, stovky a tisíce.	zápis a čtení čísel do 1 000 porovnávání čísel do 1 000 zaokrouhlování čísel do 1 000
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	Zobrazí číslo do 1 000 na číselné ose. Užívá lineární uspořádání do 1 000.	číselná řada do 1 000

M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Násobí a dělí 0-10. Sčítá a odčítá dvojčíselná čísla s rozkladem. Sčítá a odčítá dvojčíselná čísla bez přechodu/s přechodem přes základ. Písemně sčítá a odčítá do 100 bez přechodu/ s přechodem přes základ přes základ. Sčítá a odčítá do 1 000 bez přechodu/ s přechodem přes základ. Písemně sčítá a odčítá do 1 000. Provádí kontrolu písemného počítání. Násobí a dělí do 1 000 čísla 10 a 100. Násobí a dělí do 1 000 čísla 20-90. Dělí se zbytkem. Provádí kontrolu při dělení se zbytkem. Násobí a dělí mimo obor násobílek.	násobilka 0-10 Sčítání a odčítání dvojčíselných čísel, vlastnosti početních operací písemné algoritmy početních operací do 100 sčítání a odčítání do 1 000, vlastnosti početních operací písemné algoritmy početních operací do 1 000 písemné algoritmy početních operací do 100 písemné algoritmy početních operací do 1 000 násobení a dělení do 1 000 čísla 10 a 100 násobilka 20-90 dělení se zbytkem násobení a dělení mimo obor násobílek
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Vyřeší a tvoří slovní úlohy s využitím násobilky 0-10, na sčítání a odčítání dvojčíselných čísel. Vyřeší a tvoří slovní úlohy na písemné sčítání a odčítání. Vyřeší a tvoří slovní úlohy v oboru do 1000.	slovní úlohy s využitím násobilky slovní úlohy na sčítání a odčítání dvojčíselných čísel slovní úlohy na písemné sčítání a odčítání slovní úlohy v oboru do 1 000

M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Převádí jednotky času. Umí číst časové údaje na různých typech hodin, dokáže sledovat jednoduché závislosti na čase (délka vyučovací hodiny, přestávky).	orientace v čase jednotky času
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Učí se řešit různé situace z běžného života.	finance
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Čte a sestavuje tabulky násobků. Doplní chybějící údaje do strukturované tabulky podle zadání.	tabulky jednotky délky, hmotnosti, objemu
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Rozliší přímku a úsečku, Narýsuje přímku. Popíše a narýsuje čtyřúhelník. Používá geometrické pojmy k popisu těles. Popíše a narýsuje mnohoúhelník. Narýsuje dvě přímky a vyznačí průsečík. Rozliší a narýsuje přímky rovnoběžné a různoběžné. Rozliší a narýsuje polopřímku. Rozliší druhy trojúhelníků. Rozliší a narýsuje přímku, polopřímku a úsečku.	základní útvary v rovině – přímka základní útvary v rovině – čtyřúhelník geometrické pojmy – vrchol, stěna, hrana základní útvary v rovině – mnohoúhelník vzájemná poloha dvou přímek základní útvary v rovině – polopřímka – trojúhelník – přímka, polopřímka, úsečka
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Rozezná a modeluje osově souměrné rovinné útvary, uvede konkrétní příklady.	osová souměrnost kreslení ve čtvercové síti

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Uvědomuje si vlastní jednání a jeho důsledky ve vztahu k druhým, podílí se na vytváření dobrých mezilidských vztahů v kolektivu, je schopen seberegulace
- Je schopen účinné spolupráce ve skupině
- Zvládá situace soutěže a konkurence

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- Aktivně se zapojuje do každodenního života školy, spoluvytváří demokratickou atmosféru třídy, podílí se na rozhodnutích skupiny
- Je ohleduplný a ochoten pomáhat zejména slabším
- Uplatňuje zásady slušné komunikace, asertivního jednání, je schopen kompromisu

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Užívá základní pravidla veřejné komunikace, dialogu a argumentace
- Dokáže si uspořádat informace v textu s ohledem na jeho účel

4. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	číselný obor do 10 000 – sčítání, násobení
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Žák dovede násobit a dělit čísla v oboru přirozených čísel. Pamětně násobí i dělí jednociferným číslem. Písemně násobí jedno, dvoj i trojciferným číslem, dělí jednociferným dělitelem.	písemné algoritmy v oboru do 10 000

	Rozlišuje jednotky délky, hmotnosti, objemu a času.	
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Provádí odhady výsledků do 10 000. Provádí kontrolu početních operací. Zaokrouhlí číslo podle řádu do 10 000.	přirozená čísla v oboru do 10 000 odhady výsledků, kontrola početních operací zaokrouhlování do 10 000
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Vyřeší a tvoří slovní úlohy v oboru do 10 000.	slovní úlohy s využitím sčítání, odčítání násobení a dělení v oboru do 10 000
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násoben	Přečte číslo v oboru do 1 000 000. Zapíše číslo v desítkové soustavě. Vyznačí číslo do 1 000 000 na číselné ose. Porovná čísla do 1 000 000. Sčítá a odčítá v oboru do 1 000 000. Násobí a dělí 10, 100, 1000 a 10 000.	přirozená čísla do 1 000 000 - zápis čísla, číselná osa, porovnávání čísel početní operace v oboru do 1 000 000, vlastnosti početních operací
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Písemně sčítá a odčítá v oboru do 1 000 000. Písemně násobí jednociferným činitelem v oboru do 1 000 000. Písemně násobí dvojciferným činitelem v oboru do 1 000 000. Písemně dělí v oboru do 1 000 000.	písemné algoritmy v oboru do 1 000 000
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené	Vyřeší a tvoří slovní úlohy v oboru do 1 000 000.	slovní úlohy s využitím sčítání, odčítání, násobení a dělení v oboru do 1 000 000

početní operace v celém oboru přirozených čísel	Vyřeší a tvoří slovní úlohy se zlomky.	slovní úlohy s využitím zlomků
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	Modeluje a určí část celku. Používá zápis ve formě zlomku. Čte zlomek.	zlomky
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	Vyhledává, sbírá a třídí data.	sběr a třídění dat jednotky délky, času, hmotnosti, objemu
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Používá tabulky k evidenci, modelování a řešení různých situací. Vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku a sloupkový diagram.	tabulka diagram
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	Narýsuje a znázorní trojúhelník rovnoramenný, rovnostranný a pravoúhlý. Rýsuje ramena úhlu. Rozliší a narýsuje kruh a kružnici. Znázorní a narýsuje čtverec a obdélník. Rozhoduje výpočtem o trojúhelníkové nerovnosti.	konstrukce trojúhelníku, trojúhelníková nerovnost základní útvary v rovině - kruh a kružnice znázornění základních rovinných útvarů - čtverec, obdélník pravý úhel
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Sčítá a odčítá graficky úsečky. Určí délku lomené čáry. Určí obvod obrazce sečtením délek jeho stran.	obvod obrazce, grafické sčítání a odčítání úseček, určování délky lomené čáry
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	Narýsuje přímky rovnoběžné, různoběžné a kolmé.	vzájemná poloha přímek - rovnoběžky, různoběžky a kolmice
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Dovede určovat obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě.	kreslení a rýsování ve čtvercové síti jednotky obsahu

	Řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu čtverce, obdélníku. Zná základní jednotky obsahu.	
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Pozná útvary osově souměrné, určí osu. Využije osovou souměrnost i v praktických činnostech a situacích.	osová souměrnost
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Řeší slovní úlohy z praxe, nachází různé způsoby řešení	slovní úlohy logické úlohy počítání s kalkulátorem
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Uvědomuje si vlastní jednání a jeho důsledky ve vztahu k druhým, podílí se na vytváření dobrých mezilidských vztahů v kolektivu, je schopen seberegulace - Uvědomuje si rozdílnost názorů, přístupů k řešení problémů a jejich hodnotu - Je schopen účinné spolupráce ve skupině - Zvládá situace soutěže a konkurence VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Aktivně se zapojuje do každodenního života školy, spoluvytváří demokratickou atmosféru třídy, podílí se na rozhodnutích skupiny - Je ohleduplný a ochoten pomáhat zejména slabším - Uplatňuje zásady slušné komunikace, asertivního jednání, je schopen kompromisu MEDIÁLNÍ VÝCHOVA		

- Využívá média jako zdroj informací
- Užívá základní pravidla veřejné komunikace, dialogu a argumentace
- Dokáže si uspořádat informace v textu s ohledem na jeho účel

5. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Počítá se závorkami v daném oboru. Využívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení v daném oboru. Přečte číslo v oboru do miliardy. Zapíše číslo v desítkové soustavě. Vyznačí číslo do miliardy na číselné ose. Porovná čísla do miliardy. Sčítá a odčítá do miliardy.	vlastnosti početních operací - komutativnost a asociativnost přirozená čísla do miliardy - zápis čísla, číselná osa, porovnávání čísel, početní operace, vlastnosti početních operací
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Písemně násobí trojčiferným činitelem. Písemně dělí dvojčiferným dělitelem.	písemné násobení trojčiferným činitelem písemné dělení dvojčiferným dělitelem
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Provádí kontrolu písemného násobení trojčiferným činitelem. Provádí kontrolu písemného dělení dvojčiferným dělitelem. Provádí odhady výsledků při násobení a dělení. Zaokrouhlí číslo podle řádu do miliardy. Provádí odhady a kontrolu výsledků početních operací do miliardy.	přirozená čísla v oboru do 1 000 000 odhady a kontrola výsledků při násobení trojčiferným činitelem a dělení dvojčiferným dělitelem zaokrouhlování do 1 000 000 zaokrouhlování, odhady výsledků a kontrola početních operací do miliardy

M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Vyřeší a tvoří slovní úlohy v oboru do miliardy.	slovní úlohy s využitím sčítání, odčítání, násobení a dělení v oboru do miliardy
M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	Porovná zlomky se stejným jmenovatelem. Sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem.	zlomky – číselník, jmenovatel, zlomková čára, porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	Přečte zápis desetinného čísla. Vyznačí desetinné číslo na číselné ose. Převéde desetinné číslo na desetinný zlomek. Sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla.	Desetinná čísla – čtení, zápis, číselná osa, desetina, setina, desetinná čárka, převádění na desetinný zlomek desetinná čísla - sčítání a odčítání - násobení a dělení číslem 10 a 100
M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	Porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla. Vyznačí celé záporné číslo na číselné ose.	celé číslo, vyznačení na číselné ose (teploměr)
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	Vybírá z textu data podle zadaného kritéria.	tabulky a grafy
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Zjistí požadované údaje z kruhového diagramu, ve kterém nejsou k popisu použita procenta.	kruhový diagram finanční produkty: úspory
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	Popíše a znázorní rovinu. Znázorní úhlopříčky. Vyjmenuje vlastnosti úhlopříček. Určí střed úsečky, sestrojí osu úsečky. Při konstrukcích rovinných útvarů využívá elementární geometrické	základní útvary v rovině - rovina, úhlopříčky jednoduchá konstrukce – střed a osa úsečky konstrukce čtverce a obdélníku, pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku. konstrukce kružnice, poloměr, průměr, poloha dvou kružnic.

	konstrukce a základní vlastnosti těchto útvarů.	orientace na ose xy, souřadnice
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného obrazce, který je tvořen čtverci, obdélníky a trojúhelníky a obsahy porovná.	obrazce ve čtvercové síti
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Orientuje se v jednoduchém plánu, v číselných a obrázkových řadách. Řeší netradiční slovní úlohy a problémy.	prostorová představivost, číselné a obrázkové řady zábavné slovní úlohy
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Uvědomuje si vlastní jednání a jeho důsledky ve vztahu k druhým, podílí se na vytváření dobrých mezilidských vztahů v kolektivu, je schopen seberegulace - Uvědomuje si rozdílnost názorů, přístupů k řešení problémů a jejich hodnotu - Je schopen účinné spolupráce ve skupině - Zvládá situace soutěže a konkurence VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Aktivně se zapojuje do každodenního života školy, spoluvytváří demokratickou atmosféru třídy, podílí se na rozhodnutích skupiny - Je ohleduplný a ochoten pomáhat zejména slabším - Uplatňuje zásady slušné komunikace, asertivního jednání, je schopen kompromisu MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Využívá média jako zdroj informací - Užívá základní pravidla veřejné komunikace, dialogu a argumentace - Dokáže si uspořádat informace v textu s ohledem na jeho účel		

5.4 Informatika

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	1	1	0	0	0	0	2
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný					

Charakteristika vyučovacího předmětu:	Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákovy informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší. Informatika umožňuje řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení. Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.
Obsahové, časové, organizační vymezení:	Výuka probíhá na noteboocích s myší či na tabletech, v polytechnické místnosti s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností je preferována práce žáků ve dvojicích u jednoho počítače či skupinová práce, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.
Výchovné a vzdělávací strategie	Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k:

	- k osvojení běžně užívaných termínů v oblasti informačních a komunikačních technologií a porozumění jejich významu. - rozvoji schopnosti vyhledávat relevantní informace a využívat je v další práci - motivaci k porovnávání informací z různých zdrojů a ověřování jejich objektivitu a věrohodnosti - zvýšení efektivity učení a k racionální organizaci vlastní práce s využitím výpočetní techniky - schopnosti formulovat požadavek, navrhovat vlastní postupy při řešení problémů a zobecňovat je v různých situacích - schopnosti zpracovávání informací, které rozvíjí algoritmické myšlení žáků - pochopení významu kontroly vlastních výstupů, k poznání, že výpočetní technika je prostředkem modelování a simulace - k různým způsobům komunikace, kterou umožňuje internet, vede je k používání obecně uznávaných pravidel této komunikace, prohlubuje schopnost porozumění obsahu (text, diagram, tabulka a ikony), - vyjádření vlastních myšlenek pomocí výše uvedených možností - prezentaci vlastní práce - schopnosti naslouchat a porozumět myšlenkám druhých a argumentaci. - dodržování pravidel při využívání společného úložiště dat, k pochopení nutnosti nastavení práv přístupu uživatelů a skupin k datovým zdrojům - odpovědnému a etickému přístupu k nevhodným obsahům na internetu a jiných médiích, - respektování zákonů o duševním vlastnictví v demokratické společnosti - diskusi o možnostech využití informačních a komunikačních technologií k účinné pomoci, o možnostech jejich zneužití - opatrnosti před zveřejněním osobních údajů - schopnosti zpracovávat a vyhodnocovat informace s pomocí počítače, - používání počítače jako prostředku urychlující a usnadňující práci s informacemi, jako prostředku umožňující řízení dalších technologií, - kritickému přístupu k vlastním výstupům, s důrazem na jejich obsah a přínos (osobní, společenský) - varuje před přeceňováním formy před obsahem
--	---

- dbá na dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce s počítačem
--

4. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
Digitální technologie		
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	Pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí. Edituje digitální text, vytvoří obrázek. Přehraje zvuk či video. Uloží svoji práci do souboru, otevře soubor. Používá krok zpět, zoom. Řeší úkol použitím schránky. Uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů. Najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci. Pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží.	<u>Hardware a software:</u> digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů <u>Digitální zařízení:</u> Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování. Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	Nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky. Určí, jak spolu prvky souvisí.	<u>Počítačové sítě:</u> propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat, práce se soubory, propojení technologií, internet

I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj. U vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst, v textu rozpozná osobní údaje. Rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého. Dodržuje pokyny při práci s digitálním zařízením.	<u>Bezpečnost:</u> pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla; uživatelské jméno a heslo; osobní údaje
Algoritmizace a programování		
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů.	<u>Řešení problému krokováním:</u> Postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci.
I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	Sestaví robota podle návodu. Sestaví program pro robota. Oživí robota, otestuje jeho chování. Pomocí programu ovládá senzory a motory.	<u>Kontrola řešení:</u> vzájemné porovnání postupu, diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem. Sestavení programu a oživení robota. Ovládání světelného výstupu. Ovládání motoru. Opakování příkazů. Ovládání klávesnicí – události. Ovládání pomocí senzoru.

Data, informace, modelování		
I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	Pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech. Doplní posloupnost prvků. Umístí data správně do tabulky. Doplní data v tabulce. V posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný.	<u>Data, informace:</u> sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů; data, druhy dat; kritéria kontroly dat
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	Sdělí informaci obrázkem. Předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel. Zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text. Zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky Obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček.	<u>Kódování a přenos dat:</u> využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochrana informací; Piktogramy, emodži, kód; Přenos na dálku, šifra, Pixel, rastr, rozlišení; tvary, skládání obrazce.
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - kreativita; kooperace a kompetice; sebepoznání a sebepojetí; řešení problémů a rozhodovací činnosti, rozvoj schopností poznávání, - hodnoty, postoje a praktická etika MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - interpretace vztahu mediálního sdělení a reality / media jako zdroj dat a informací; tvorba mediálního sdělení		

5. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
Informační systémy		
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky. Určí, jak spolu prvky souvisí.	<u>Systémy</u> : skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi; systém, struktura, prvky, vztahy
I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data.	<u>Práce se strukturovanými daty</u> : shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číselnaný a nečíselnaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu. Doplnňování tabulky a datových řad.
Digitální technologie		
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí.	<u>Počítačové sítě</u> : propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat, cloud; využití digitálních technologií v různých oborech; ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele; technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken).
Algoritmizace a programování		

I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	Sestaví a ověří správnost symbolické zápisu postupu. Přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit	<u>Řešení problému krokováním:</u> postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci
I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program. Rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát. Vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky.	<u>Programování:</u> experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu
I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Upraví program pro obdobný problém. V programu najde a opraví chyby.	<u>Kontrola řešení:</u> porovnání postupu s jinými, diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem; příkazy a jejich spojování; opakování příkazů; vlastní bloky a jejich vytváření; ladění, hledání chyb; čtení programů; ovládání pohybu postav; programovací projekt, modifikace projektu.
Data, informace a modelování		
I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	Pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech. Doplní posloupnost prvků. Umístí data správně do tabulky. Doplní prvky v tabulce. V posloupnosti	<u>Data, informace:</u> sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat,

I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	opakujících se prvků nahradí chybný za správný.	vyvozování závěrů data, druhy dat kritéria kontroly dat řazení dat v tabulce
I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	Pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty. Pomocí obrázku znázorní jev. Pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy.	<u>Modelování:</u> model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka; graf, hledání cesty; schémata, obrázkové modely
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - kreativita; kooperace a kompetice; sebepoznání a sebepojetí; řešení problémů a rozhodovací činnosti, rozvoj schopností poznávání, - hodnoty, postoje a praktická etika MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - interpretace vztahu mediálního sdělení a reality / media jako zdroj dat a informací; tvorba mediálního sdělení		

5.5 Prvouka

Název vyučovacího předmětu: **Prvouka**

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	2	0	0	0	0	0	0	6
Povinný	Povinný	Povinný							

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Prvouka na prvním stupni je zařazen samostatně v 1. - 3. ročníku v hodinové dotaci 2 hod. týdně. Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí

	i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků. Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví.
Obsahové, časové, organizační vymezení:	Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů. V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi. V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu. V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd. V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i

	neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji. V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.
Výchovné a vzdělávací strategie	Kompetence k učení: - vedeme žáky k práci s informačními zdroji (práce s textem, vyhledávání informací na internetu, používání encyklopedií), prezentaci informací před spolužáky – referáty, motivační a doplňující úkoly - umožňujeme vzdělávací příležitosti – terénní vyučování, projekty - dbáme na dodržování stanovených či domluvených pravidel, pravidel slušného chování Kompetence k řešení problémů: - volíme úkoly z praktického života, uplatňujeme a používáme rozmanité metody (samostatná práce, práce ve dvojicích či menších skupinách) - zařazujeme praktické činnosti, tvořivou dramaturgii, hraní „rolí“, problémové situace (dopravní výchova, zdraví, úrazy a nemoci, mimořádné situace) Kompetence komunikativní: - zařazujeme diskuse, besedy, vlastní prezentace - rozšiřujeme slovní zásobu dětí (popis vlastních zkušeností, rozvoj fantazie, vyhledávání informací)

	Kompetence sociální a personální: - zařazujeme modelové situace (pochopení odlišností mezi lidmi a jejich respektování, vztahů mezi lidmi, zásad lidského soužití) - učíme děti vlastním příkladem Kompetence občanské: - vedeme žáky k ochraně kulturních a přírodních památek včetně životního prostředí - zařazujeme simulace situací, ve kterých žáci vyhodnocují problém a učí se na něj reagovat (první pomoc, hájení svých práv či práv druhých, ...) Kompetence pracovní: - používáme zážitkové učení, práci s konkrétními věcmi - environmentální výchovou podporujeme ekologické cítění dětí - podporujeme propojení s praktickým životem - vedeme děti k bezpečnému používání nástrojů, pomůcek a aktivnímu přístupu ke zdraví - vedeme děti na základě prožitých aktivit k samostatnému rozhodování a zodpovědnosti za své činy - zařazujeme pokusy, laboratorní práce, třídění a srovnávání – praktické hledání shod a rozdílů - organizujeme smysluplné exkurze
--	---

1. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
Místo, kde žijeme		
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Jednoduchým způsobem popíše, co vnímá jako svůj domov. Pojmenuje zemi, ve které žijeme, obec, ve které je škola a místo svého bydliště. Popíše jednoduše cestu do školy a určí místa, kde je třeba být opatrný.	Domov – prostředí domova Cesta do školy Riziková místa a situace ČR, obec, bydliště Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje	Učí se vyznačit v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy.	Domov – prostředí domova Cesta do školy

a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Rozliší možná nebezpečí v okolí svého bydliště, školy. Při procházce pojmenuje nejbližší budovy ve své obci. Při pohybu venku se chová bezpečně.	Riziková místa a situace ČR, obec, bydliště Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy Naše vlast – domov, krajina, národ
Lidé kolem nás		
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků.	Rodina – vztahy v rodině, život a funkce rodiny Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost Právo a spravedlnost – práva a povinnosti žáků škol
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti.	Povolání Režim dne Profese
Lidé a čas		
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Vyjmenuje roční období, přiřadí k nim svátky – Vánoce, Velikonoce. Vyjmenuje dny v týdnu, rozliší pracovní a volné dny. Popíše ranní, dopolední, odpolední a večerní činnosti dne. Přečte čas z hodin.	Orientace v čase a časový řád – čas, hodiny, čtení hodin, denní režim Roční období Rok, měsíc, týden, dny v týdnu
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	Vyjmenuje památky, které zná z blízkého okolí. Poslechne si pohádku, učí se vnímat obsah, reaguje na pokyny učitele.	Regionální památky Báje, mýty, pověsti – pohádka (O dvanácti měsíčkách)

ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Vypráví o možnostech trávení volného času rodiny. Seřadí členy rodiny podle generací. Uvede příklad předmětů denní potřeby.	Současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života
Rozmanitost přírody		
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Popíše charakteristiky ročních období. Popíše podle obrázku změny v životě zvířat v různých ročních obdobích. Poznává základní druhy ovoce a zeleniny. Rozlišuje byliny, keře a stromy listnaté a jehličnaté. Vyjmenuje základní domácí a hospodářská zvířata.	Roční období Den a noc Byliny, keře, stromy Domácí a hospodářská zvířata
ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků. Uvede příklady výskytu organismů v okolí školy/bydliště.	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody
ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Podle návodu (videonávodu) provede jednoduchý pokus.	Roční období Látky a jejich vlastnosti
Člověk a jeho zdraví		
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné	Popíše základní pravidla hygieny. Pojmenuje základní části lidského	Lidské tělo – stavba těla, životní potřeby člověka, vývoj jedince

zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	těla. Rozliší úraz a nemoc. Popíše vhodné chování při onemocnění. Podle obrázku popíše předcházení úrazu, rozpozná bezpečné a nebezpečné chování.	Péče o zdraví – denní režim, správná výživa, péče o chrup Drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování Režim dne
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Rozliší vhodné a nevhodné místo pro hru. Rozliší a popíše bezpečné a nebezpečné chování v dopravních situacích. Zná telefonní čísla tísňového volání.	Osobní bezpečí, krizové situace Přivolání pomoci v případě ohrožení zdraví Mimořádné události a rizika s nimi spojená Dopravní výchova
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Popíše, předvede způsoby jednání s neznámými lidmi. Ví, kdy vytočit tísňové linky. Zná telefonní čísla tísňových linek.	Tísňová volání Komunikace s neznámými lidmi Mimořádné události
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Ví, jak se chovat při mimořádných událostech. Respektuje pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Mimořádné události

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA**

- Rozvoj schopností poznávání

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- Občanská společnost a škola

2. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
Místo, kde žijeme		
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Jednoduchým způsobem popíše, co vnímá jako svůj domov. Pojmenuje zemi, ve které žijeme, obec, ve které je škola a místo svého bydliště. Popíše a zvládne cestu do školy a určí místa, kde je třeba být opatrný. Orientuje se v okolí školy a v okolí svého bydliště.	Domov – prostředí domova Cesta do školy – prohlédne si vyznačenou cestu na mapě v tabletu Riziková místa a situace ČR, obec, bydliště – mapa nástěnná, mapa v tabletu Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. pojmenuje obec, ve které žije, kraj, stát, hlavní město. Při procházce v okolí školy popíše význačné budovy, nebezpečná místa a chová se bezpečně.	Domov – prostředí domova Cesta do školy Riziková místa a situace ČR, obec, bydliště Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy Naše vlast – domov, krajina, národ
Lidé kolem nás		

ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Pojmenuje a objasní příbuzenské vztahy - sourozenci, rodiče, teta, strýc, prarodiče, vnoučata, bratrance, sestřenice. Porovná typické rozdíly v životě různých generací. S pomocí vyvodí pravidla soužití ve skupině, ve škole, dodržuje je. Uvede příklady rozdílů v zájmech, povolání, povaze, hodnotách lidí. Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků.	Rodina – vztahy v rodině, život a funkce rodiny Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost Právo a spravedlnost – práva a povinnosti žáků škol
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Vyjmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti. Zkusí vyhledat na tabletu ve vyhledávači rozdíl mezi profesí a povoláním.	Povolání Režim dne Profese
Lidé a čas		
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Seřadí časové úseky – sekunda, minuta, hodina, den, týden, měsíc, rok. Rozliší hodiny na ciferníku. Pojmenuje dny v týdnu. Vyjmenuje měsíce, rozdělí je do ročních období, popíše změny v ročních obdobích. Rozliší základní jevy z minulosti, současnosti a budoucnosti.	Orientace v čase a časový řád – určování času, kalendář Denní režim, roční období Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	Uvede příklady přírodních a kulturně cenných míst ve svém okolí. Vyjmenuje některé rodáky. Uvede některé místní báje či pověsti.	Regionální památky – péče o památky Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Popíše denní režim rodiny a v souvislosti s tím předměty denní potřeby a zacházení s nimi. Popíše průběh běžných rodinných oslav a zvyků – narozeniny, Vánoce, Velikonoce.	Denní režim Zvyky a tradice
Rozmanitost přírody		
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Roztřídí projevy proměn přírody v průběhu roku do jednotlivých ročních období, popíše je. Rozliší rizika spojená se sezonními činnostmi.	Roční období Rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi Den a noc Zvířata Byliny, keře, stromy
ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků. Uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	Proměny života ve vodě a okolo vody v průběhu roku Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody
ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Provede jednoduchý pokus podle návodu/ videonávodu.	Roční období Látky a jejich vlastnosti
Člověk a jeho zdraví		
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle;	Popíše a uplatňuje základní hygienické návyky. Rozliší potraviny zdravé a méně vhodné ke konzumaci. Uvede příklady zdravých a nezdravých návyků a	Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, vývoj jedince Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim drobné úrazy a poranění, prevence nemocí

projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	činností v životě, v denním režimu. Rozpozná úraz a nemoc, popíše možné obtíže při nemoci ze svých zkušeností. Chronologicky seřadí jednotlivé etapy lidského života. Popíše základní části těla.	a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní hygiena
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Rozliší vhodné a nevhodné místo pro hru. Rozliší a popíše bezpečné a nebezpečné chování v dopravních situacích. Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.	závislosti - návykové látky, hrací automaty, počítače krizové situace – bezpečné chování v silničním provozu, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Zná, popíše, předvede způsoby jednání s neznámými lidmi. Uvede příklady chování v případě nepříjemné komunikace s neznámými lidmi. Ví, kdy vytočit tísňové linky. Zná telefonní čísla tísňových linek.	Tísňová volání Komunikace s neznámými lidmi Mimořádné události
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Ví, jak se chovat při mimořádných událostech. Respektuje pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Mimořádné události
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání - Psychohygiena		

- Mezilidské vztahy
- Poznávání lidí
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- Občanská společnost a škola

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Ekosystémy
- Vztah člověka k prostředí
- Základní podmínky života

3. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
Místo, kde žijeme		
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Vytvoří jednoduchý plán s důležitými body (lze vytvořit v digitální formě). Vysvětlí, komu bude volat na důležitá telefonní čísla, a v kterých případech je použije.	Domov – prostředí domova Cesta do školy – prohlédne si vyznačenou cestu na mapě v tabletu Riziková místa a situace ČR, obec, bydliště – mapa nástěnná, mapa v tabletu Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Pojmenuje obec, kraj, stát, hlavní město významná místa v okolí. Podílí se na vypracování materiálu o historii obce (lze v digitální formě).	Domov – prostředí domova Cesta do školy Riziková místa a situace ČR, obec, bydliště Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy Naše vlast – domov, krajina, národ
Lidé kolem nás		
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a	Vypráví o členech své rodiny, rozliší příbuzenské vztahy. Rozliší a pojmenuje rozdíly v povaze, povolání,	Rodina – vztahy v rodině, život a funkce rodiny Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace

vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	vzdělání, zájmech a hodnotových žebříčcích lidí, projevuje toleranci ke spolužákům s různými odlišnostmi. Vyslechne odlišný názor. Dodržuje základní pravidla slušného a společenského chování, zhodnotí s pomocí jejich dodržování.	Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost Právo a spravedlnost – práva a povinnosti žáků škol
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Vysvětlí náplň a význam různých povolání. Vyjmenuje nejdůležitější výdaje domácnosti.	Povolání, profese Fyzická a duševní práce, zaměstnání Vlastnictví – rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti
Lidé a čas		
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Správně určí, kolik je hodin na ciferníkových hodinách. Určí počet sekund v minutách, minut v hodinách, počet hodin ve dnech. Seřadí další jednotky času. Přiřadí délku známých činností k časové jednotce. Řadí události správně do skupin podle toho, zda se odehrávají v minulosti, přítomnosti nebo budoucnosti.	Orientace v čase a časový řád – určování času, kalendář, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, letopočet, generace, denní režim, roční období Současnost a minulost v našem životě
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	Uvede příklady přírodních a kulturně cenných míst ve svém okolí. Vyjmenuje některé rodáky a objasní stručně jejich význam. Převypráví některé místní pověsti a báje.	Regionální památky – péče o památky Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	S využitím obrazového či textového materiálu porovná způsob života dříve a nyní. Pojmenuje zvyky v průběhu roku. Přiřadí vybrané státní svátky a významné dny k významu a události, která se k nim vztahuje.	Denní režim Zvyky a tradice Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny

Rozmanitost přírody		
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Roztřídí projevy proměn přírody v průběhu roku do jednotlivých ročních období, popíše je. Rozliší rizika spojená se sezonními činnostmi.	Roční období Rizika v přírodě Den a noc Zvířata Byliny, keře, stromy
ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Roztřídí zeleninu do druhů, podle části, pro kterou se pěstují. Roztřídí ovoce na malvice, peckovice a bobule. Uvede příklad jedlých, nejedlých a jedovatých hub. Rozliší byliny, keře a stromy, popíše základní části jejich těl. Uvede společné znaky živočichů. Rozliší skupiny živočichů podle jejich potravy. Uvede základní charakteristiku savců, ptáků, ryb, plazů a obojživelníků a jejich zástupce.	Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Pojmenuje a charakterizuje části neživé přírody. Objasní v základech význam neživé přírody pro život a její ochranu. Nakreslí, popíše a vysvětlí koloběh vody v přírodě. Rozliší a pojmenuje rozdíly ve skupenství látek. Pojmenuje základní jednotky hmotnosti, teploty, objemu, času, měřidla těchto veličin, některé z těchto veličin sám změří. Provede pokusy s rozpustností látek. Uvede příklady znečištění přírody a možných řešení.	Životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi Rovnováha v přírodě – význam, základní společenstva Látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek Voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, význam pro život Nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana životního prostředí

Člověk a jeho zdraví		
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Popíše a uplatňuje základní hygienické návyky. Rozliší potraviny zdravé a méně vhodné ke konzumaci. Uvede příklady zdravých a nezdravých návyků a činností v životě, v denním režimu. Rozpozná úraz a nemoc, popíše možné obtíže při nemoci ze svých zkušeností. Chronologicky seřadí jednotlivé etapy lidského života. Popíše základní části těla.	Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, vývoj jedince Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní hygiena
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné. Při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně.	Lidské tělo - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince Chování lidí- vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie Osobní bezpečí – dopravní výchova, krizové situace
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Zná, popíše, předvede způsoby jednání s neznámými lidmi. Uvede příklady chování v případě nepříjemné komunikace s neznámými lidmi. Ví, kdy vytočit tísňové linky. Zná telefonní čísla tísňových linek a ví, jak komunikovat s operátory.	Tísňová volání Komunikace s neznámými lidmi Mimořádné události

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu. Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Péče o zdraví, zdravá výživa - denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc Dopravní výchova Mimořádné události
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		

5.6 Přírodověda

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	2	2	0	0	0	0	4
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný					

Charakteristika vyučovacího předmětu:	Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět zahrnuje dva samostatné předměty Vlastivědu a Přírodovědu ve 4. – 5. ročníku v hodinové dotaci pro každý předmět 2 h týdně. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, historie, vlasti, přírody, kultury, techniky a zdraví. Navazuje na žákovské výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v 1. – 3. ročníku. Člověk a jeho svět zahrnuje část tematických okruhů průřezových témat osobnostní a sociální výchovy, výchovy demokratického občana, výchovy k myšlení v evropských a
---------------------------------------	--

	globálních souvislostech, multikulturní výchovy, environmentální výchovy, mediální výchovy, dopravní výchovy a otázky finanční gramotnosti. Využívá metod a forem práce založených především na žákovské spolupráci (práce ve dvojicích a menších pracovních skupinách), vzájemného učení na základě prezentací žáků, které vycházejí ze schopnosti orientovat se v informačních zdrojích, z projektů, projektových dnů, exkurzí a cvičení.
Obsahové, časové, organizační vymezení:	Přírodověda je členěna do dvou tematických okruhů: „Rozmanitost přírody“ a „Člověk a jeho zdraví“ V tematickém okruhu „Rozmanitost přírody“ žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Na základě praktického poznávání okolní krajiny i získaných informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, o vlivu lidské činnosti na přírodu a přispívat k ochraně přírody V tematickém okruhu „Člověk a jeho zdraví“ žáci poznávají sebe, a to na základě poznávání člověka jako živé bytosti. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví člověka.
Výchovné a vzdělávací strategie	Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k: - utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti - orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování rozpočtu - orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací - rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech - poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů - samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)

	- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně - přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí - objevování a poznávání všeho, co ho zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět - poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení - poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích - ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech - vyhledávání informací na internetu a kriticky hodnotit jejich obsah a přiznávat zdroj - vytváření digitálního obsahu ve formě sdílené fotodokumentace, tvorbě prezentací, výukových plakátů atd. - respektování desatera bezpečného internetu a k ochraně svých osobních údajů - využívání digitální technologie k zefektivnění a zjednodušení práce
--	---

4. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Dělí přírodu na živou a neživou. Vyjmenuje základní podmínky života a potravní vazby v ekosystému. Poznává fyzikální veličiny a přístroje k jejich měření. Objasní pojem bod mrazu a bod varu.	příroda živá a neživá Životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organizmy látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní	Poznává, pojmenuje, popíše zástupce živočichů a rostlin,	společenstva okolí lidských obydlí základní společenstva: - pole a louky

podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	charakterizuje ekosystém „U lidských obydlí“. Vyjmenuje základní zástupce hospodářských rostlin, objasní pojem plevel, pozná některé zástupce. Pozná, vyjmenuje, popíše zástupce živočichů a rostlin, charakterizuje ekosystém „Rybník“. Pozná, vyjmenuje, popíše zástupce živočichů a rostlin, charakterizuje ekosystém „Louka“ Pozná, pojmenuje, popíše zástupce živočichů a rostlin, charakterizuje ekosystém „Pole“. Pozná, pojmenuje, popíše zástupce živočichů a rostlin, charakterizuje ekosystém „Les“. Pozná, pojmenuje, popíše zástupce živočichů a rostlin, charakterizuje ekosystém „Potoky a řeky“. Pozná, vyjmenuje, popíše zástupce živočichů a rostlin, charakterizuje ekosystém „Park“. Definuje houby jako nezelené organizmy, dělí houby na skupiny a popisuje základní stavbu těla. Definuje hospodářsky významné horniny a nerosty. Vysvětlí pojem energetické suroviny	- potoky, řeky a rybníky - lesy a parky houby horniny a nerosty
---	---	---

ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Charakterizuje hlavní znaky, růst, funkci a význam jednotlivých částí rostlin. Rozdělí živočichy podle vnitřní a vnější stavby těla. Charakterizuje znaky ryb, obojživelníků, plazů, ptáků a savců. Charakterizuje domácí zvířata a jejich chov. Charakterizuje způsob života živočichů v ročních obdobích.	rostliny – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Zúčastňuje se ekologických aktivit, definuje pojem ekologie – uvede vlastními slovy možnosti, jak chránit přírodu.	životní podmínky – význam ovzduší, vodstva, půd na Zemi ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody: odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, likvidace odpadů počasí a teploty
ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Založí, pozoruje a zaznamenává pokus s bylinou. Provádí pokusy s měřením hmotnosti.	životní podmínky rostlin měření veličin
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Absolvuje kurz dopravní výchovy na dopravním hřišti, řídí se pravidly BESIP.	osobní bezpečí – vhodná a nevhodná místa pro hru bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Rozlišuje škodlivé způsoby chování a sociálně patologické jevy
- Rozvíjí empatii, respekt, podporu a pomoc druhým lidem
- Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- Je schopen používat komunikační nástroje internetu

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Orientuje se v globálních problémech souvisejících se zdravím

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Uvědomuje si problém dopadu vlastních aktivit na prostředí kolem sebe a aktivně přistupuje k jeho řešení
- Uvědomuje si vliv prostředí na své zdraví
- Posoudí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a jejich možné dopady na životní prostředí a zdraví člověka
- Dokáže se ohleduplně chovat k přírodě a ochraňovat ji
- Objasní a porovná funkci různých typů ekosystémů, zná vzájemný vztah člověka a ekosystémů
- Chápe a hodnotí postavení člověka v ekosystému, respektuje řády chráněných území, chápe příčiny

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Využívá média jako zdroj informací

5. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Charakterizuje přírodniny a lidské výtvoř. Vyjmenuje základní podmínky života na Zemi. Vyhledá příklady přizpůsobení organismů vnějšímu prostředí.	člověk a neživá příroda – člověk v přírodě životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi Podnebné pásy, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva Zemi, podnebí a počasí

ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Uvede význam Slunce. Definuje pojem souhvězdí, Sluneční soustava, planeta Země. Zařadí Zemi do Sluneční soustavy a vyjmenuje planety naší soustavy. Vysvětlí pohyby Země, střídání dne a noci. Objasní důsledky pohybu Země kolem své osy a kolem Slunce. Vysvětlí fáze Měsíce.	vesmír a jeho vznik sluneční soustava hvězdy a souhvězdí den a noc roční období Měsíc a jeho fáze
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	Uvede příčiny přizpůsobení se organismů vnějším podmínkám. Pojmenuje hospodářsky důležité horniny a nerostné suroviny, uvede jejich využití. Uvede nerosty a horniny, které obsahují kovy. Dělí energetické suroviny, vyjmenuje typy elektráren. Charakterizuje obnovitelné a neobnovitelné přírodní zdroje. Popíše vznik a složení půdy, její význam. Uvede příklady rostlin a živočichů žijících v různých podnebných pásmech. Porovná rozložení pevnin a oceánů na Zemi. Charakterizuje živé organismy a jejich společenstva – popíše prostředí, ve kterém živé	oblast mírného pásu – ČR Společenstva živých organismů na území ČR podnebné pásy naší planety společenstva živých organismů

	organizmy společenstva žijí, organizmy pojmenovává.	
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Vyhledá informace o méně známých rostlinách a živočiších.	vyhledávání informací o živých organismech
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Vyjádří vlastními slovy odpovědnost lidí za stav přírody a životního prostředí.	stav přírody a životního prostředí význam botanických a zoologických zahrad ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody vztah člověka k životnímu prostředí; chráníme přírodu
ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle a podpoře vlastního zdravého způsobu života	Vyjmenuje společné znaky života s ostatními živočichy. Charakterizuje stavbu těla a základní funkce. Uvede pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou.	lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy životní potřeby člověka orgánové soustavy pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou
ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Získává představu o lidské reprodukci. Uspořádá vývoj lidského jedince od početí do stáří. Uvede biologické a psychické změny v dospívání	lidské tělo – základy lidské reprodukce vývoj jedince biologické a psychické změny v dospívání
ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Uvede příklady zdravého životního stylu. Charakterizuje denní režim.	péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, pitný režim, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy

ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Ví o patologických jevech ve společnosti. Získává informace o nebezpečí návykových látek, umí je pojmenovat. Vysvětlí nebezpečí hracích automatů. Řídí se zásadami Desatera bezpečného internetu. Nacvičuje na modelové situaci odmítnutí návykové látky po internetu.	návykové látky a zdraví – odmítání návykových látek hrací automaty a počítače, závislost nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií; člověk přijímá informace prevence
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Navrhne jídelníček správné výživy. Uvědomuje si význam prevence nemocí a úrazů. Získává informace o nemoci přenosné a nepřenosné. Zhodnotí význam očkování.	péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, pitný režim, vhodná skladba stravy prevence nemocí a úrazů péče o zdraví – nemoci přenosné a nepřenosné
ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Předvede a popíše poskytnutí první pomoci. Vysvětlí význam krizových linek. Orientuje se v číslech tísňového volání. Nacvičuje komunikaci s operátory tísňových linek.	první pomoc při drobných poraněních přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci číslo tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Seznamuje se s funkcí jednoduchých strojů. Provádí jednoduché pokusy.	Jednoduché stroje a zařízení
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA		
- Rozlišuje škodlivé způsoby chování a sociálně patologické jevy		

- Rozvíjí empatii, respekt, podporu a pomoc druhým lidem
- Je si vědom vlastní odpovědnosti za kvalitu svého okolí
- Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- Zvládá jednoduché úkony první pomoci, je schopen zajistit lékařskou pomoc a popsat zdravotní problémy

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Orientuje se v globálních problémech souvisejících se zdravím

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Má přehled o zajišťování ochrany životního prostředí v obci
- Uvědomuje si problém dopadu vlastních aktivit na prostředí kolem sebe a aktivně přistupuje k jeho řešení
- Uvědomuje si vliv prostředí na své zdraví
- Chrání životní prostředí, třídí odpad; uvědomuje si nutnost jeho třídění v důsledku ochrany životního prostředí, zná sběrná místa pro tříděný odpad
- Posoudí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a jejich možné dopady na životní prostředí a zdraví člověka
- Dokáže se ohleduplně chovat k přírodě a ochraňovat ji
- Objasní a porovná funkce různých typů ekosystémů, zná vzájemný vztah člověka a ekosystémů
- Rozpozná některé příčiny porušování rovnováhy v přírodě
- Uvědomuje si nutnost ochrany životního prostředí; uvede příklady jeho znečišťování
- Chápe a hodnotí postavení člověka v ekosystému, respektuje řady chráněných území, chápe příčiny

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Využívá média jako zdroj informací
- Dokáže vyhledat informace o určitém regionu

5.7 Vlastivěda

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	2	2	0	0	0	0	4
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný					

Charakteristika vyučovacího předmětu:	Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět zahrnuje dva samostatné předměty – Vlastivědu a Přírodovědu ve 4. – 5. ročníku v hodinové dotaci pro každý předmět 2 h týdně. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, historie, vlasti, přírody, kultury, techniky a zdraví. Navazuje na žákovské výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v 1. – 3. ročníku.
Obsahové, časové, organizační vymezení:	Vlastivěda je členěna do tří tematických okruhů: „Místo, kde žijeme“, „Lidé kolem nás“, „Lidé a čas“. V tematickém okruhu „Místo, kde žijeme“ se žáci učí na základě poznávání svého okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci a ve společnosti. Praktickými činnostmi a úkoly získávají žáci kladný vztah k místu jejich bydliště a naší zemi. V tematickém okruhu „Lidé kolem nás“ si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Seznamují se se základními právy a povinnostmi a zároveň i s problémy, které provázejí soužití lidí. V tematickém okruhu „Lidé a čas“ se žáci učí orientovat v dějích a čase. Hlavním cílem tohoto okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Důraz je kladen na samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů.
Výchovné a vzdělávací strategie	Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k: - utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti - orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování rozpočtu - orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací - rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

	- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů - samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů) - utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně - přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí - objevování a poznávání všeho, co ho zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět - poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení - poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích - ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech - vyhledávání informací na internetu a kriticky hodnotit jejich obsah a přiznávat zdroj - vytváření digitálního obsahu ve formě sdílené fotodokumentace, tvorbě prezentací, výukových plakátů atd. - respektování desatera bezpečného internetu a k ochraně svých osobních údajů využívání digitální technologie k zefektivnění a zjednodušení práce
--	---

4. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
Místo, kde žijeme		
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Vyhledá v různých typech map a plánů místo svého bydliště/pobytu. Určí pomocí světových stran polohu svého bydliště/pobytu vzhledem k určenému bodu. Zakreslí do mapy nebo plánu místo svého bydliště/pobytu. Porovná krajinu svého bydliště s jiným typem krajiny.	Domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště Škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace Obec (město), místní krajina - její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Určí světové strany podle přírodních jevů. Za pomoci kompasu zorientuje mapu a určí světové strany. Vyhledá na mapě cíl cesty popisované v textu pomocí světových stran a značek na mapě. Vybere z nabídky tvrzení zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. V modelové situaci prokáže schopnost bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	Okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	Vybere nejvhodnější zobrazení a typ mapy pro získání informací. Z mapy vyčte a vypíše údaje o osídlení a přírodních podmínkách, v legendě mapy vyhledá potřebnou informaci. Podle popisu vyhledá na mapě přírodní nebo člověkem vytvořený	Mapy - obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky

	geografický objekt. Podle mapy interpretuje údaje o přírodních podmínkách a osídlení. Uvede rozdíly mezi informacemi, které poskytuje plán a mapa.	
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	Zorientuje se v mapě mikroregionu, vyhledává v ní významné prvky. S využitím různých zdrojů uvede příklady přírodních a kulturně cenných míst ve svém okolí. Navrhne výlet do významných míst mikroregionu (zajímavé kulturní, přírodní zastávky apod.) a zdůvodní, proč je vybral. Z nabídky vybere informace charakterizující danou oblast. Porovná informace o osídlení (hospodářství, přírodních zvláštnostech apod.) daného regionu s jiným regionem. Pracuje s určeným internetovým vyhledávačem.	Okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Vystihne charakteristické znaky způsobu života v naší vlasti a v jiných zemích. Porovná způsob života i přírodu naší a vybrané zahraniční země.	Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Uvede příklady orgánů státní moci a jejich zástupců. Z nabídky vybere a přiřadí odpovídající činnost k orgánu státní moci. Uvede symboly naší státnosti a pojmenuje je. Uvede místa a situace, kde státní symboly používáme.	Naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR

Lidé kolem nás		
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) i při integraci v digitálním světě	Na modelových situacích charakterizuje vztahy mezi lidmi a porovnává rozdíly mezi vztahy osobními, pracovními a právními (např. ve škole, na poště, v obchodě). Uvede příklady pravidel, kterými se lidé v osobních, pracovních a právních vztazích řídí. Rozliší a pojmenuje blízké i vzdálenější příbuzenské vztahy v rodině a objasní vzájemné rodinné vazby. Vyvodí pravidla soužití ve skupině, zhodnotí jejich dodržování, s pomocí provede sebereflexi a navrhne možnosti zlepšení vztahů.	Rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání
ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat. Popíše, jaké mohou mít vliv vlastnosti člověka na práci ve skupině (třídě, rodině). Připraví argumenty k prezentaci svého názoru. Vyslechne odlišný názor.	Soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým
ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Orientuje se v základních formách vlastnictví. Používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze. Na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů. Vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.	Formy vlastnictví Peníze Nákupy Spoření a dluhy

Lidé a čas		
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Orientuje se na časové přímce. Zaneše časové údaje do časové osy.	Orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období
ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	Rozpozná základní druhy historických pramenů (hmotné, písemné, ústní) a způsoby jejich získávání. Pojmenuje některé prameny, kde se může o historii země (regionu) dovědět a využívá je. Chápe význam ochrany kulturního a historického dědictví. Získá informace o některých českých osobnostech a jejich činnostech, kterými obohatili naši kulturu. Uvede příklady kulturních a přírodních památek ČR. Vysvětlí význam konkrétní chráněné části přírody. Uvede příklady nejvýznamnějších kulturních institucí ČR (knihovna, muzeum, galerie) a vzájemně je rozliší.	Současnost a minulost v našem životě - nejstarší dějiny naší země (do konce 18.st.); státní svátky a významné dny - průběh lidského života, proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby - knihovna, muzeum, archiv - chráněná krajinná oblast, geopark, národní park, městské památkové rezervace
ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Pojmenuje rozdíly ve způsobu bydlení a života rodiny, společnosti dnes a dříve. Uvede některé báje a pověsti vztahující se k historii naší země.	Báje, mýty, pověsti - pověsti a báje jako prostředek k probuzení zájmu o dějiny národa; historické prameny a způsoby poznávání minulosti

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Mezilidské vztahy
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- Občan, občanská společnost a stát
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Jsme Evropané

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Lidské vztahy

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí

5. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
Místo, kde žijeme		
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Vyhledá v různých typech map a plánů místo svého bydliště/pobytu. Začlení svou obec do příslušného kraje. Určí pomocí světových stran polohu svého bydliště/pobytu vzhledem k určenému bodu. Zakreslí do mapy nebo plánu místo svého bydliště/pobytu. Porovná	Domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště Škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace Obec (město), místní krajina

	krajinu svého bydliště s jiným typem krajiny.	- její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Určí světové strany podle přírodních jevů. Za pomoci kompasu zorientuje mapu a určí světové strany. Vyhledá na mapě cíl cesty popisované v textu pomocí světových stran a značek na mapě (lze v navigaci). Vysvětlí zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. V modelové situaci prokáže schopnost bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. K určení cesty umí využít digitální technologie – navigaci GPS.	Okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	Vybere nejvhodnější zobrazení a typ mapy pro získání informací. Z mapy vyčte a vypíše údaje o osídlení a přírodních podmínkách, v legendě mapy vyhledá potřebnou informaci. Podle popisu vyhledá na mapě přírodní nebo člověkem vytvořený geografický objekt. Podle mapy interpretuje údaje o přírodních podmínkách a osídlení. Uvede rozdíly mezi informacemi, které poskytuje plán a mapa. Vyžívá moderní digitální technologie.	Mapy - obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky - GPS navigace v tabletu

ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	Zorientuje se v mapě mikroregionu, vyhledává v ní významné prvky. S využitím různých zdrojů uvede příklady přírodních a kulturně cenných míst ve svém okolí. Navrhne výlet do významných míst mikroregionu (zajímavé kulturní, přírodní zastávky apod.) a zdůvodní, proč je vybral. Z nabídky vybere informace charakterizující danou oblast. Porovná informace o osídlení (hospodářství, přírodních zvláštnostech apod.) daného regionu s jiným regionem. Pracuje s různými internetovými vyhledávači.	Okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Vystihne charakteristické znaky způsobu života v naší vlasti a v jiných zemích. Porovná způsob života i přírodu naší a vybrané zahraniční země, zprostředkuje ostatním svou konkrétní zkušenost, zážitek z cesty do zahraničí. Uvede některé významné cestovatele a objevitele.	Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Uvede příklady orgánů státní moci a jejich zástupců. Z nabídky vybere a přiřadí odpovídající činnost k orgánu státní moci. Uvede symboly naší státnosti a pojmenuje je. Uvede	Naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR

	místa a situace, kde státní symboly používáme. Vysvětlí pojem vlastenectví.	
Lidé kolem nás		
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) i při integraci v digitálním světě	Na modelových situacích charakterizuje vztahy mezi lidmi a porovnává rozdíly mezi vztahy osobními, pracovními a právními (např. ve škole, na poště, v obchodě). Uvede příklady pravidel, kterými se lidé v osobních, pracovních a právních vztazích řídí. Rozliší a pojmenuje blízké i vzdálenější příbuzenské vztahy v rodině a objasní vzájemné rodinné vazby. Vyvodí pravidla soužití ve skupině, zhodnotí jejich dodržování, s pomocí provede sebereflexi a navrhne možnosti zlepšení vztahů. Rozliší jednání, které ohrožuje práva druhých a nebo je protiprávní a upozorní na ně. Uvede příklady takového jednání ze sociálních sítí.	Rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání
ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat. Popíše, jaké mohou mít vliv vlastnosti člověka na práci ve skupině (třídě, rodině). Připraví argumenty k prezentaci svého názoru. Vyslechne odlišný názor.	Soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým

ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Orientuje se v základních formách vlastnictví. Používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze. Na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů. Vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy. Sestaví jednoduchý rodinný/osobní rozpočet, uvede příklady příjmů a výdajů. (Pro tvorbu rozpočtu využije tabulku vytvořenou v počítačovém programu.)	Formy vlastnictví Peníze Nákupy Spoření a dluhy
Lidé a čas		
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Orientuje se na časové přímce. Zaneše časové údaje do časové osy. Určí k základní dějinné události či jevu s pomocí různých zdrojů informací časový údaj, ke kterému se daná událost či jev vztahuje. Porovná různé jevy z minulosti mezi sebou navzájem a s jevy ze současnosti.	Orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období
ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	Rozpozná základní druhy historických pramenů (hmotné, písemné, ústní) a způsoby jejich získávání. Chápe význam ochrany kulturního a historického dědictví. Uvede příklady kulturních a přírodních památek ČR, dále kulturních a přírodních památek ze svého okolí. Vysvětlí význam	Současnost a minulost v našem životě - nejstarší dějiny naší země (do konce 18.st.); státní svátky a významné dny - průběh lidského života, proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby - knihovna, muzeum, archiv - chráněná krajinná oblast, geopark, národní park, městské památkové rezervace

	konkrétní chráněné části přírody a uvede způsob ochrany. Získá informace o některých českých osobnostech a jejich činnostech, kterými obohatili naši kulturu. Uvede příklady nejvýznamnějších kulturních institucí ČR (knihovna, muzeum, galerie) a vzájemně je rozliší.	
ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Pojmenuje rozdíly ve způsobu bydlení a života rodiny, společnosti dnes a dříve. Uvede některé báje a pověsti vztahující se k historii naší země. Vysvětlí historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	Báje, mýty, pověsti - pověsti a báje jako prostředek k probuzení zájmu o dějiny národa; historické prameny a způsoby poznávání minulosti
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednosti VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát - Formy participace občanů v politickém životě - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy, etnický původ - Princip sociálního smíru a solidarity ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA		

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
--

5.8 Hudební výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1	1	0	0	0	0	5
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný					

Charakteristika vyučovacího předmětu:	Vyučovací předmět Hudební výchova na prvním stupni je zařazen samostatně v ročníku v hodinové dotaci 1 týdně, v <u>každém</u> ročníku, Hudební výchova zahrnuje vokální, instrumentální, hudebně pohybové, hudebně tvořivé a percepční složky, které se vzájemně propojují a doplňují. Žáci získávají základní pěvecké návyky a dovednosti, seznamují se s hrou na jednoduché hudební nástroje, reagují na hudbu pohybem a poznávají hudbu v různých žánrech a stylech. Hudební výchova rozvíjí celkovou dětskou hudebnost, dětské schopnosti, které se projevují sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými dovednostmi.
Obsahové, časové, organizační vymezení:	Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření. Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

	Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.
Výchovné a vzdělávací strategie	Kompetence k učení: - učíme žáky poznávat různé hudební žánry, termíny, jednoduchý hudební záznam - učíme je posuzovat výsledky své práce - učíme je využívat získané poznatky v další práci Kompetence k řešení problémů: - vedeme žáky k nastudování potřebných věcí a učíme je, aby je v rámci svých dovedností dokázali použít k řešení podobných problémů Kompetence komunikativní: - rozvíjíme u žáků schopnost hodnotit svou práci i práci druhých - vedeme je k tolerování názoru na hudební žánr u druhých - vedeme je k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z hudební oblasti Kompetence sociální a personální: - vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci - učíme žáky pracovat ve skupině, kde se učí spolupracovat a respektovat názory jiných Kompetence občanské: - vedeme žáky ke kladnému vztahu k národnímu dědictví, lidovým tradicím, písním - vedeme je k aktivnímu zapojení do kulturního dění ve svém okolí Kompetence pracovní: - vytváříme u žáků kladný vztah k hudbě - dbáme na dodržování správných návyků při zpěvu

1. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	Rozlišuje projev mluvený a pěvecký. Dbá na správné dýchání a držení těla. Zřetelně vyslovuje. Podle svých možností zpívá intonačně čistě a rytmicky správně.	Pěvecké dovednosti, hlasová hygiena. Jednohlasý zpěv.
HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty	Reaguje pohybem na hudbu. Vytleská rytmus.	Rytmizace.
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Používá hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu. Poznává a pojmenuje některé hudební nástroje.	Instrumentální činnosti. Hudební nástroje.
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Zapojuje se do hudebně pohybových činností.	Hudebně pohybové činnosti.
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpoznává výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Rozlišuje kvalitu tónu. Poznává dynamické změny při poslechu hudby.	Kvalita tónů – tempo, dynamika, barva, melodie. Taneční hry se zpěvem
HV-3-1-06 rozpoznává v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odlišuje hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Poznává při poslechu hudby některé hudební nástroje, odlišuje vokální a instrumentální hudbu. Rozpoznává některé žánry a druhy hudby.	Hudební nástroje. Poslechové činnosti
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice - Seberegulace a sebeorganizace - komunikace ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		

2. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	Rozlišuje projev mluvený a pěvecký. Dbá na správné dýchání a držení těla. Zřetelně vyslovuje. Podle svých možností zpívá intonačně čistě a rytmicky správně.	Pěvecké dovednosti, hlasová hygiena. Jednohlasý zpěv.
HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty	Reaguje pohybem na hudbu. Rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty.	Rytmizace a melodizace. Pohybové vyjádření hudby. Pohybová improvizace. Taktování.
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Používá jednoduché hudební nástroje. Poznává a pojmenuje některé hudební nástroje.	Instrumentální činnosti. Hudební nástroje.
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Zapojuje se do hudebně pohybových činností.	Hudebně pohybové činnosti.
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpoznává výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Rozeznává některé žánry a druhy hudby. Rozlišuje kvality tónu, tempové a dynamické změny při poslechu hudby i při zpěvu.	Kvalita tónů – tempo, dynamika, barva, melodie. Taneční hry se zpěvem
HV-3-1-06 rozpoznává v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odlišuje hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Poznává při poslechu hudby některé hudební nástroje, odlišuje vokální a instrumentální hudbu.	Hudba vokální, instrumentální, lidová, umělá. Poslechové činnosti.
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena - Sebepoznání a sebepojetí - Kooperace a kompetice		

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
- Kulturní difference

3. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	Rozlišuje projev mluvený a pěvecký projev. Podle svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a jednoduchém dvojhlase.	Pěvecké dovednosti Hlasová hygiena Jednohlasý zpěv Dvojhlasý zpěv Kánon
HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty	Rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty Diriguje 2/4, 3/4 takt.	Rytmizace a melodizace Hra na tělo Pohybové vyjádření hudby Pohybová improvizace Taktování Vztahy mezi tóny – souzvuk, akord
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Používá jednoduché hudební nástroje. Poznává a pojmenuje některé hudební nástroje.	Instrumentální činnosti Hudební nástroje
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Zapojuje se do hudebně pohybových činností. Vysvětlí, jakým způsobem se hudba zapisuje a uchovává.	Hudebně pohybové činnosti Lidové tance Notová osnova, noty, houslový klíč
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpoznává výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Rozeznává některé žánry a druhy hudby. Rozlišuje kvality tónu, tempové a dynamické změny při poslechu i zpěvu.	Kvalita tónů – tempo, dynamika, barva, melodie Pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
HV-3-1-06 rozpoznává v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší	Poznává při poslechu hudby některé hudební nástroje, odliší vokální a instrumentální hudbu.	Hudba vokální, instrumentální, lidová, umělá. Poslechové činnosti

hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální		
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí - Seberegulace a sebeorganizace - Kreativita MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		

4. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Podle svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a dvojhase.	Jednohlasý zpěv Dvojhlasý zpěv
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	Orientuje se v zápise jednoduchých písní. Používá jednoduché hudební nástroje. Je schopen reagovat na hudbu pohybem. Podle svých dispozic zpívá.	Rytmizace Melodizace Hra na hudební nástroje Pohybové vyjádření hudby Lidové tance Notový zápis písně
HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	Pomocí hudebních nástrojů vyjádří rytmus a melodii. Používá jednoduché hudební nástroje.	Doprovod hudby na hudební nástroj Hudební nástroje

HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Rozezná jednoduché hudební formy. Rozezná některé žánry a druhy hudby. Seznámí se s některými hudebními skladateli.	Malé hudební formy(ab), (aba) Hudební skladatel Poslech
HV-5-1-05 vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	Používá hudební a rytmické nástroje k hudební improvizaci. Pozná přehru, mezihru a dohru. Diriguje 2/4, 3/4 a 4/4 takt.	Instrumentální činnosti Přehra, mezihra, dohra Hudební skladatel, dirigent, interpret Poslech Taktování
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	Prakticky pozná výrazové hudební prostředky - barva, dynamika, výška, tempo. Rozlišuje kvality tónu, tempové a dynamické změny při poslechu i zpěvu.	Kvalita tónů – tempo, dynamika, barva, melodie Poslechové činnosti
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Reaguje na znějící hudbu odpovídajícím pohybem.	Hudebně pohybové činnosti Lidové tance Taktování
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		

5. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
--------------------------	------------	-------

HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Podle svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a dvojhlas.	Jednohlasý zpěv Dvojhlasý zpěv
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	Orientuje se v zápise jednoduchých písní. Používá jednoduché hudební nástroje. Je schopen reagovat na hudbu pohybem. Podle svých dispozic zpívá. Rozpozná základní skupiny hudebních nástrojů (bicí, strunné, dechové). Vybere z nabídky hudebních nástrojů nástroj vhodný pro doprovod určené písně.	Rytmizace Melodizace Hra na hudební nástroje Pohybové vyjádření hudby Lidové tance Notový zápis písně
HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	Pomocí hudebních nástrojů vyjádří rytmus a melodii. Rozpozná základní skupiny hudebních nástrojů (bicí, strunné, dechové). Vybere z nabídky hudebních nástrojů nástroj vhodný pro doprovod určené písně.	Doprovod hudby na hudební nástroj Hudební nástroje
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Rozezná jednoduché hudební formy. Rozezná některé žánry a druhy hudby. Seznámí se s některými hudebními skladateli.	Malé hudební formy(ab), (aba),(rondo) Hudební skladatel Poslech
HV-5-1-05 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a	Používá hudební a rytmické nástroje k hudební	Instrumentální činnosti Přede hra, mezihra, dohra

provádí elementární hudební improvizace	improvizaci. Poznává předeheru, mezihru a dohru. Zrytmizuje či zmelodizuje jednoduché říkadlo.	Grafický záznam rytmu a melodie Poslech
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	Vybere z hudebních ukázek skladby s dominujícím hudebním vyjadřovacím prostředkem tempo, melodie, barva, rytmus) Rozlišuje kvality tónu, tempové a dynamické změny při poslechu i zpěvu.	Kvalita tónů – tempo, dynamika, barva, melodie Poslechové činnosti
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Reaguje na znějící hudbu odpovídajícím pohybem. Diriguje 2/4, 3/4 a 4/4 takt. Předvede ukázkou tanečních kroků u známých tanečních písní (mazurka, polka). Předvede pohyb (pochodový krok, poskok, přeměnný krok, přísunný krok) na základě rytmického schématu písně.	Hudebně pohybové činnosti Lidové tance Taktování Orientace v prostoru
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice - Psychohygiena - Seberegulace a sebeorganizace - Komunikace - Kreativita - Rozvoj schopností poznávání - Poznávání lidí - Sebepoznání a sebepojetí		

- Mezilidské vztahy
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Vztah člověka k prostředí

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Lidské vztahy
- Kulturní difference
- Etnický původ
- Multikulturalita

5.9 Výtvarná výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	1	1	1	0	0	0	0	7
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný					

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací oblast Umění a kultura zahrnuje dva samostatné předměty – výtvarnou výchovu a hudební výchovu. Je zařazena v 1. – 5. ročníku. Hodinová dotace výtvarné výchovy je v 1. a 2. ročníku 2 hodiny týdně, v ostatních ročnících 1h týdně. Představuje umělecké vnímání a osvojování světa. Dochází k rozvíjení tvořivosti a estetického cítění a k utváření kladného vztahu ke kulturním hodnotám současnosti i minulosti.

Umění a kultura zahrnuje část tematických okruhů průřezových témat, zejména osobnostní a sociální výchovy (žák respektuje hodnoty zvyků a tradic, uplatňuje kreativitu a originalitu a správně se chová při návštěvách kulturní akce), multikulturní výchovy (žák chápe žánr v souvislosti s dobou, kulturou a místem vzniku, na příkladech rozlišuje rozmanitost kultury), environmentální výchovy, výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech a mediální výchovy (žák využívá vlastních schopností v týmové práci při nácviu vystoupení). Využívá metod a forem práce založených převážně na práci jednotlivce i kolektivu (práce ve dvojicích, malých týmech i celé třídy), vzájemného učení na základě schopnosti prezentovat

	své umělecké dovednosti před kolektivem, projektů (příprava vystoupení), projektových dnů a návštěv kulturních akcí. Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.
Obsahové, časové, organizační vymezení:	Výtvarná výchova svým pojetím rozvíjí tvořivost a představivost žáků, jejich smyslovou citlivost a podporuje jejich orientaci na ploše i v prostoru. Žáci si osvojují pracovní návyky, základní výtvarné techniky a postupy, pomocí nichž se dokáží výtvarně vyjádřit na dané téma. Zdůrazňujeme komplexní pohled na danou problematiku, zejména využití mezipředmětových vazeb a vztahů k přírodě a lidské společnosti. Žáci jsou vedeni ke kladnému vztahu ke kulturnímu bohatství své vlasti, vytvářejí si vztah k umění prostřednictvím návštěvy kulturních center (muzeum, galerie, divadlo...).
Výchovné a vzdělávací strategie	Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k: - pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace - chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot - spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností - uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života

	- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě
--	--

1. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Při hře s linií rozpoznává její výrazové možnosti – graficky zaznamenává pohyb. Při hře s barvou poznává vlastnosti barev – výtvarně využívá vzniklé náhodnosti podle vlastních představ.	prvky vizuálně obrazného vyjádření-linie, hra s linií barvy a barevné kvality, hra s barvou; základní barvy, jejich kombinace v ploše; volná malba tvary objektů, výtvarné osvojování věcí; tvary a barvy přírodnin
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Výtvarně vyjádří skutečnost na základě vlastního prožitku – ztvární prožitek. Na základě vyprávění nebo poslechu – rozvíjí smysl pro výtvarný rytmus – uplatňuje fantazii a kreativitu.	prostředky pro vyjádření osobních zkušeností; kresba na základě přímého dojmu; vizuálně obrazné vyjádření; ilustrace tvary, jejich jednoduché vztahy; rytmus; uspořádání objektů do celku na základě jejich vzájemného postavení a velikosti; otiskování
VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	Vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly – poznává základní vlastnosti plastických materiálů – získává zkušenosti při modelování.	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly; rozvíjení smyslové citlivosti; modelování
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Získává zkušenosti s organizací výtvarné práce – seznamuje se se základními postupy při výtvarné práci. Získává základní hygienické a bezpečnostní návyky	základní návyky a postupy při práci, dodržování hygienických a bezpečnostních zásad osobní postoj v komunikaci-jeho utváření a zdůvodňování; vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností

	Poznává a osvojuje si vlastnosti jednotlivých výtvarných materiálů. Zdůvodní a obhájí své výtvarné pojetí. Ověřuje si vliv své činnosti na okolí. Prezентuje svoji práci v budově školy – podílí se na zlepšení prostředí ve třídě, škole.	
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Dovede rozvinout svou fantazii a výtvarně se vyjádřit podle pocitů a nálad na základě citového prožitku Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA Spoluvytváří koncepci výtvarného řešení svého okolí Zvládá jednoduché postupy práce při manipulaci s přírodními materiály		

2. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
VV-3-1-01 rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Ověřuje a kultivuje vedení linie. Poznává výrazové možnosti barev, rozlišuje teplé a studené barvy. Vyvozuje elementární znalosti o vlastnostech barev. Sbírá, dotváří a kombinuje přírodní materiály. Poznává a zobrazuje tvary a funkce věcí jako záměrných lidských výtvorů. Uplatňuje osobitost při výtvarné tvorbě.	prvky vizuálně obrazného vyjádření-linie barevné a světlostní kvality, elementární poučení o teorii barev pozorování přírodních útvarů-rozlišování a hodnocení; dotváření a kombinace přírodních materiálů tvary objektů-výtvarné vyjádření věcí; pozorování a vyjádření základních tvarových znaků

VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Využívá prvky světlých a tmavých barev při rytmickém řešení plochy. Uplatňuje osobitost při výtvarné tvorbě. Rozvíjí prostorové vidění.	tvary, jejich jednoduché vztahy rytmické řešení plochy tvary a jejich proměny v prostoru
VV-3-1-03 vnímání události různými smysly a vizuálně a vizuálně je vyjadřuje	Rozvíjí získané zkušenosti při modelování, seznamuje se s různými postupy při modelaci objemu. Poznává a zkouší vlastnosti plastických materiálů. Seznamuje se s výtvarnými pracemi jiných autorů.	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly rozvíjení smyslové citlivosti modelování pozorování jako prostředek poznávání vlastností objektů
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Dovede rozvinout svou fantazii a výtvarně se vyjádřit podle pocitů a nálad na základě citového prožitku Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA Spoluvytváří koncepci výtvarného řešení svého okolí Zvládá jednoduché postupy práce při manipulaci s přírodními materiály		

3. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
VV-3-1-01 rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Poznává možnosti práce s linií (přítlak, odlehčení, rovnoběžnost, křížení, zhušťování, zředování čar). Rozeznává různý charakter lineární kresby. Formou hry vyvozuje elementární poznatky o vlastnostech barev a	různé druhy linií a jejich výrazové možnosti; ověřování a kultivace vedení linie elementární poučení o teorii barev; doplňkové barvy přírodní útvary, rozlišování a hodnocení tvarů, barvy, struktury; jejich výtvarné ztvárnění formou hry

	jejich výrazových možnostech, využívá jejich základní klasifikaci. Pozoruje přírodní útvary, vyhledává a dotváří přírodniny na základě představ.	
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Řeší přiměřené úkoly v plošných i prostorových pracích. Vytváří kompozice různých prvků v ploše.	rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus; rytmické řazení přírodních prvků; řazení různých tvarů (vystřihování, otiskování apod.)
VV-3-1-03 vyjadřuje události různými smysly	Rozvíjí zkušenosti při modelování, přibližně vystihne proporční vztahy objektů. Rozvíjí smyslové vnímání, pozorovací schopnost a paměť.	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly; rozvíjení smyslové citlivosti formou hry a experimentů s modelací v prostoru typy vizuálně obrazných vyjádření, jejich rozlišení, výběr, uplatnění; volná malba
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Seznamuje se s různými druhy výtvarného umění.	umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film typy vizuálně obrazných vyjádření
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Základní klasifikaci barev, chápe výrazové vlastnosti barev. Hodnotí svoji práci i práci druhých, komunikuje v rámci skupiny. Prezентuje svoji práci v budově školy, třídy.	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostí a barevné kvality, textury osobní postoj v komunikaci-jeho utváření a zdůvodňování; skupinová práce ilustrace a ilustrátoři dětských knih; funkce ilustrace

	Seznamuje se s nejznámějšími českými ilustrátory dětských knih a jejich díly, poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů. Uvědomuje si význam výtvarného umění jako kulturní bohatství národa.	
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Dovede rozvinout svou fantazii a výtvarně se vyjádřit podle pocitů a nálad na základě citového prožitku Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA Spoluvytváří koncepci výtvarného řešení svého okolí Zvládá jednoduché postupy práce při manipulaci s přírodními materiály		

4. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	Uplatňuje výrazové vlastnosti linie vytvářené různými nástroji. Při vlastní výtvarné práci využívá získané znalosti o výrazových možnostech barev. Realizuje své výtvarné představy.	uplatnění výtvarného výrazu linie vytvářené různými nástroji a materiály elementární poučení o teorii barev-hra s barvou, světlo a stín malba vycházející ze skutečnosti i představ
VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	Spolupracuje se spolužáky na výtvarné činnosti, vnáší do společné tvorby své představy a připomínky, diskutuje.	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření v komunikaci se spolužáky, v rámci skupiny osobní postoj v komunikaci, jeho utváření a zdůvodňování

VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Při výtvarné práci získává zkušenosti s netradičními materiály. Prakticky poznává vlastnosti různých materiálů. Vytváří jednoduché prostorové objekty. Rozvíjí vlastní fantazii. Poznává výtvarný výraz v jednoduchých prostorových tvarech na základě hry.	experimenty a výtvarné činnosti s netradičními materiály jednoduché prostorové objekty-uplatnění smyslového vnímání v objemové i prostorové tvorbě poznávání výtvarného výrazu v jednoduchých prostorových tvarech
VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	Při tvorbě využívá vlastní zkušenosti. Podle vlastního výtvarného záměru volí vhodné prostředky. Dotváří přírodní formy na základě fantazie	expresivní volný výtvarný projev doplňovaný pozorováním skutečnosti výtvarné vyjádření morfologických znaků, tvarů, barevnosti přírodních objektů
VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Pozoruje výtvarnou úpravu knihy (učebnice), hodnotí důležitost ilustrace, konfrontuje výrazové schopnosti jednotlivých autorů. Prakticky se seznamuje se základními druhy výtvarného umění. Objevuje zajímavé památky (stavby, sochy) ve svém okolí.	ilustrace, její funkce, ilustrátoři dětské literatury elementární poučení o druzích výtvarného umění, regionálních památek a zajímavostí
VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření,	Komunikuje o své tvorbě s ostatními.	ověřování komunikačních účinků vlastní tvorby, osobní postoj v komunikaci

která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Své práce využívá k estetickému vylepšení školního i domácího prostředí.	
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - dovede rozvinout svou fantazii a výtvarně se vyjádřit podle pocitů a nálad na základě citového prožitku - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - je schopen účinné spolupráce ve skupině - dovede rozvinout svou fantazii a výtvarně se vyjádřit podle pocitů a nálad na základě citového prožitku - ovládá prezentaci vlastní tvorby před spolužáky - je schopen hodnotit, obhájit a zdůvodnit vlastní uměleckou výpověď VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - jmenuje významné představitele národní kultury ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA - spoluvytváří koncepci výtvarného řešení svého okolí - zvládá jednoduché postupy práce při manipulaci s přírodními materiály VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - chápe význam ochrany kulturního a historického dědictví		

5. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	Experimentuje s různými druhy linií. Používá běžné pojmy z nauky o barvě. Řeší a porovnává barevné vztahy objektu a prostředí.	prvky vizuálně obrazného vyjádření uplatnění výtvarného výrazu linie vytvářené různými nástroji a materiály elementární poučení o teorii barev-odstíny barev; využití tvarové i barevné nadsázky;

	Výtvarně ztvární podle vlastní fantazie pohádkové nebo jiné vymyšlené bytosti. Při práci s temperovými nebo vodovými barvami realizuje své výtvarné představy Využívá přírodní materiály k vytváření vizuálně obrazných vyjádření.	malba vycházející ze skutečnosti tvár přírodní a tvar upravený člověkem výtvarné dotváření přírodních útvarů
VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních	Spolupracuje se skupinou na výtvarné činnosti. Hodnotí práce své i spolužáků, obhájí své názory, ale demokraticky přistupuje i k názorům ostatních.	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, v rámci skupiny - osobní postoj v komunikaci - odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, jejich porovnávání s vlastní interpretací
VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Při tvorbě uplatňuje zrakové vnímání s vnímáním ostatními smysly. Rozvíjí citlivý vztah k materiálu a k jeho zpracování s ohledem na účel. Při vytváření vlastních jednoduchých prostorových objektů uplatňuje kreativitu a představivost. Poznává výtvarný výraz v jednoduchých prostorových tvarech na základě experimentování. Projevuje smysl a cit pro prostorové formy a jejich výtvarné kvality	experimenty a výtvarné činnosti s netradičními materiály jednoduché prostorové objekty uplatnění smyslového vnímání v objemové i prostorové tvorbě; poznávání výtvarného výrazu v jednoduchých prostorových tvarech
VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření;	Ve vlastní výtvarné tvorbě uplatňuje osobitý přístup. Svobodně volí a kombinuje prostředky.	volný výtvarný projev doplňovaný pozorováním skutečnosti výtvarné vyjádření morfologických znaků, tvarů, barevnosti přírodních objektů

pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	Vyjadřuje ve své tvorbě vlastní emoce. Inspiruje se vizuálně obraznými náměty z přírody. Podle svých schopností uplatňuje základní kompoziční principy	výtvarné vyjádření kontrastu přírodních forem a pozadí, základní kompoziční principy
VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Rozlišuje podle typických znaků nejznámější ilustrátory. Aktivně pracuje s ilustrací. Rozliší základní druhy výtvarného umění. Diskutuje o svých zážitcích, vyjadřuje a obhajuje vlastní názor.	Ilustrace, ilustrátoři dětské literatury druhy výtvarného umění
VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Komunikuje o své tvorbě s ostatními, vyjádří názor k tvorbě své i jiných. Své práce využívá k estetickému vylepšení školního i domácího prostředí.	ověřování komunikačních účinků vlastní tvorby osobní postoj v komunikaci

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- dovede rozvinout svou fantazii a výtvarně se vyjádřit podle pocitů a nálad na základě citového prožitku
- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
- je schopen účinné spolupráce ve skupině
- dovede rozvinout svou fantazii a výtvarně se vyjádřit podle pocitů a nálad na základě citového prožitku
- ovládá prezentaci vlastní tvorby před spolužáky
- je schopen hodnotit, obhájit a zdůvodnit vlastní uměleckou výpověď

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- jmenuje významné představitele národní kultury

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- spoluvytváří koncepci výtvarného řešení svého okolí
- zvládá jednoduché postupy práce při manipulaci s přírodními materiály

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- chápe význam ochrany kulturního a historického dědictví

5.10 Tělesná výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	2	2	2	0	0	0	0	10
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný					

Charakteristika vyučovacího předmětu:	Vyučovací předmět tělesná výchova je zařazen samostatně v 1. – 5. ročníku v hodinové dotaci 2 h týdně. Tělesná výchova svým pojetím napomáhá rozvoji zdravého životního stylu a podporuje tělesnou a duševní pohodu. Žáci jsou vedeni ke kladnému vztahu k pohybovým aktivitám a sportu. Osvojují si nové pohybové dovednosti, učí se jednat podle pravidel a v duchu fair-play. V rámci svých individuálních možností jsou žáci postupnými kroky vedeni k rozvoji vlastní tělesné i duševní zdatnosti. Velký důraz je přitom kladen na zdravotní tělesnou výchovu, koordinační a regenerační cvičení.
Obsahové, časové, organizační vymezení:	Z průřezových témat, která jsou zahrnuta v předmětu tělesná výchova, nalezneme především osobnostní a sociální výchovu. Výuka probíhá ve školní tělocvičně, na školní zahradě a na fotbalovém hřišti. Součástí tělesné výchovy je základní výuka plavání ve dvou po sobě následujících ročnících v celkovém rozsahu 40 vyučovacích hodin. Při výuce se využívají metody a formy práce založené převážně na spolupráci žáků (činnosti ve dvojicích, malých či větších týmech) a vzájemném učení na základě prezentace vlastních pohybových hrách a dovedností.

Výchovné a vzdělávací strategie	Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k: - poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot - pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů - získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje - využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví - propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd. - chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd. - aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci - pracování prezentací, referátů, dokumentů, tabulek se sportovní tematikou - využívání PC, iPadů, stopek, mobilních telefonů pro zefektivnění práce
---------------------------------	---

1. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru a umýt se. Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity vytváření pozitivního vztahu žáků k pohybovým aktivitám příprava organismu – před pohybovou činností

TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	akrobacie – kotoul vpřed a vzad kladinka – chůze s (bez) dopomoci běh – rychlý běh na 20–60 m motivovaný běh v terénu do 10 min. (běh prokládaný chůzí, souvislý běh podle úrovně žáka) základy nízkého a polovysokého startu skok do dálky – z místa a z rozběhu hod míčkem – z místa
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Vyjádří jednoduchou melodii, rytmus a hlasitost doprovodu pohybem. Zvládá základní způsoby házení a chytání míče přiměřeně svým schopnostem a snaží se o zlepšení. Pomáhá organizovat nenáročné pohybové hry za pomoci učitele.	základy estetického pohybu (chůze, poskoky, pohyby) soustředění na hudební a rytmický doprovod, vnímání a prožívání rytmu základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi držení míče jednoruč a obouruč manipulace s míčem, přihrávky základní pravidla a povely hry soutěživé, bojové, kontaktní, pro rozvoj pohybové představitosti aj.
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence (pasivně).	základní názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí výběr sportovní výstroje a výzbroje pro danou činnost využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám názvy používaného nářadí a náčiní, jeho příprava a úklid
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- uvědomuje si vlastní jednání a jeho důsledky ve vztahu k druhým, podílí se na vytváření dobrých mezilidských vztahů v kolektivu, je schopen seberegulace
- poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, psychohygiena
- rozvíjí empatii, respekt, podporu a pomoc druhým lidem

2. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Zvládá základní držení těla v pohybu. Umí hrát se spolužáky pohybovou hrou.	základy gymnastiky základy sportovních her manipulace s míčem jednoruč a obouruč spolupráce ve hře hod míčkem
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Respektuje při pohybových činnostech ostatní děti.	hry ve dvojicích a ve skupinách spolupráce ve družstvech závodivé hry
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Uvědomuje si možná nebezpečí při pohybových činnostech a snaží se jim předcházet.	hygiena při tělesné výchově – vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity předcházení úrazům při hrách, základní bezpečnostní pravidlo při gymnastickém cvičení, atletických činnostech, při plavání a bruslení
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Užívá osvojené tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence.	organizace prostoru a činností zásady jednání a chování fair play

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- uvědomuje si vlastní jednání a jeho důsledky ve vztahu k druhým, podílí se na vytváření dobrých mezilidských vztahů v kolektivu, je schopen seberegulace
- poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, psychohygiena

- rozvíjí empatii, respekt, podporu a pomoc druhým lidem

3. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Uvědomuje si význam pohybu pro zdraví.	význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu plavání – plavecká škola
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Zvládá základní prvky techniky atletiky – běhu, hodu míčkem a skoku do dálky, sportovní hry. Zvládá základy gymnastiky.	základy gymnastiky - průpravná kompenzační cvičení - akrobacie – kotoul vpřed a vzad základy atletiky - rychlý a vytrvalý běh - skok daleký (spojení rozběhu a odrazu) - hod míčkem z místa a z rozběhu základy sportovních her - manipulace s míčem jednoruč a obouruč - průpravné hry - spolupráce ve hře
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Uvědomuje si možná nebezpečí při pohybových činnostech a snaží se jim předcházet.	vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity základní zásady hygieny při pohybu v plaveckém bazéně
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Užívá osvojené tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence.	základní tělovýchovné pojmy, smluvené prvky, signály základy jednání a chování fair play
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA		
- uvědomuje si vlastní jednání a jeho důsledky ve vztahu k druhým, podílí se na vytváření dobrých mezilidských vztahů v kolektivu, je schopen seberegulace - poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, psychohygiena		

- rozvíjí empatii, respekt, podporu a pomoc druhým lidem

4. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti, sleduje změny i s využitím digitálních technologií	Denně se účastní (v režimu školy) pohybových aktivit se střední nebo vyšší intenzitou zatížení a usiluje o to, aby se těmto aktivitám věnoval alespoň jednu hodinu denně. Ve svých pohybových aktivitách uplatňuje činnosti pozitivně ovlivňující zdravotně orientovanou zdatnost (aerobní zdatnost, svalovou sílu, svalovou vytrvalost, pohyblivost). Udržuje dobrou úroveň své tělesné zdatnosti.	pohybové aktivity plavání – plavecká škola
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	Ve svém pohybovém režimu uplatňuje protahovací, posilovací a relaxační cvičení. Zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění.	cvičení během dne, rytmické a kondiční formy napínací a protahovací cvičení uklidnění po zátěži
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	Zvládá pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, základy plavání. Uplatňuje základní dovednosti spojené s pobytem v přírodě. Vytváří varianty jednoduchých pohybových her	pohybové hry, gymnastika, atletika, rytmické a kondiční formy cvičení, průpravné úpoly, sportovní hry, plavání různé pohybové dovednosti pohybové hry základy gymnastiky (akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí)

TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Používá oblečení a obuv vhodnou pro dané pohybové aktivity. Po ukončení pohybových aktivit dbá na osobní hygienu. Dodržuje pravidla bezpečnosti podle příslušného prostředí (hřiště, bazén, kluziště apod.) a činnosti. Předvede v modelové situaci přivolání první pomoci a správnou komunikaci s operátorem. Poskytne první pomoc při drobných poraněních.	bezpečnost při pohybových činnostech bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek první pomoc v podmínkách TV
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Ukáže spolužákovi např. základní postoj při míčových hrách, správné držení míče, hokejky, pálky a opraví případné chyby u spolužáka. Svými slovy zhodnotí spolužákovo provedení vybrané pohybové dovednosti. Upraví svou pohybovou činnost na základě učitelova pokynu.	rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Vysvětlí podstatu chování fair play. Svým chováním dává najevo, že přijímá porážku v soutěži. Vysvětlí základní pravidla vybraných pohybových nebo sportovních her. Podílí se na řízení utkání či soutěže. Upraví pravidla vybrané hry tak, aby byla vhodná pro příslušné prostředí. Při pohybových aktivitách bere ohled na rozdíly mezi chlapci a děvčaty.	zásady jednání a chování-fair play olympijské ideály a symboly pravidla her a soutěží základy sportovních her pohybové hry s různým zaměřením

TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Předvede několik jednoduchých cviků a označí je tělocvičným názvoslovím. Předvede pohybovou činnost podle předloženého nákresu. Předvede jednoduchou pohybovou dovednost podle předloženého popisu cvičení.	smluvené signály a povely organizace při TV osvojování různých činností
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky i s použitím digitálních technologií	Změří, zapíše a vyhodnotí spolužákův výkon v konkrétní osvojované pohybové dovednosti (v jiných pohybových aktivitách). Přiměřeně ohodnotí na desetistupňové škále pohybovou sestavu spolužáka. Změří svůj pohybový výkon v testech zdatnosti. Zhodnotí vývoj své zdatnosti, posoudí, zda své výkony zlepšil nebo zhoršil.	základy atletiky (rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem) měření výkonů, základní pohybové testy měření a posuzování pohybových dovedností
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	Dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.	význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu před pohybovou činností
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - uvědomuje si vlastní jednání a jeho důsledky ve vztahu k druhým, podílí se na vytváření dobrých mezilidských vztahů v kolektivu, je schopen seberegulace - poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, psychohygiena - rozvíjí empatii, respekt, podporu a pomoc druhým lidem		

- rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje

5. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	Denně se účastní (v režimu školy) pohybových aktivit se střední nebo vyšší intenzitou zatížení a usiluje o to, aby se těmto aktivitám věnoval alespoň jednu hodinu denně. Uvede základní ukazatele tělesné zdatnosti a příklady jejich rozvoje. Ve svých pohybových aktivitách uplatňuje činnosti pozitivně ovlivňující zdravotně orientovanou zdatnost (aerobní zdatnost, svalovou sílu, svalovou vytrvalost, pohyblivost. Pravidelně sleduje ukazatele své tělesné zdatnosti a jejich vývoj (s pomocí dospělých). Udržuje dobrou úroveň své tělesné zdatnosti, zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění.	cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – tanečky, základy estetického pohybu napínací a protahovací cvičení vyrovnávací cvičení základy gymnastiky (akrobacie, cvičení s náčiním a nářadí)
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové	Zvládá pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení, průpravné úpoly,	pohybové hry, gymnastika, atletika, rytmické a kondiční formy cvičení, průpravné úpoly, sportovní hry

dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	základy atletiky, základy sportovních her. Uplatňuje základní dovednosti spojené s pobytem v přírodě. Vytváří varianty jednoduchých pohybových her.	
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	Sestaví propozice jednoduché třídní soutěže. Zorganizuje nebo spoluorganizuje v rámci třídy jednoduchou sportovní soutěž nebo nacvičí se spolužáky jednoduchou pohybovou skladbu. Navrhne jednoduchou pohybovou hru v rámci vycházky, školního výletu, exkurze či pobytu v přírodě.	pohybové činnosti
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Změří, zapíše a vyhodnotí spolužákův výkon v osvojované pohybové dovednosti. Přiměřeně ohodnotí na desetistupňové škále pohybovou sestavu spolužáka. Změří a zhodnotí svůj pohybový výkon v testech zdatnosti, posoudí, zda své výkony zlepšil nebo zhoršil.	základy atletiky (rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem)
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně	Vyhledá záznamy o sportovních akcích ve škole, v informačních zdrojích obce či v místních médiích.	zdroje informací o pohybových činnostech místní tělovýchovné spolky

získá potřebné informace i v digitálním prostředí	Vyhledá informace o konané sportovní akci a referuje o jejím průběhu.	
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - uvědomuje si vlastní jednání a jeho důsledky ve vztahu k druhým, podílí se na vytváření dobrých mezilidských vztahů v kolektivu, je schopen seberegulace - poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, psychohygiena - rozvíjí empatii, respekt, podporu a pomoc druhým lidem - rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		

5.11 Pracovní činnosti

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1	1	0	0	0	0	5
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný					

Oblast	Člověk a svět práce
Charakteristika vyučovacího předmětu:	Vyučovací předmět Pracovní činnosti je zařazen samostatně v 1. – 5 . ročníku v hodinové dotaci 1 hodina týdně. Tento předmět zahrnuje obsáhlý rejstřík pracovních činností i technologií. Rozvíjí v žácích základní uživatelské dovednosti a napomáhá k formování jejich profesní orientace. Žáci se učí pracovat s různými materiály a tímto si osvojují konkrétní dovednosti. Upevňují si návyky hygieny práce, seznamují se zásadami bezpečnosti práce a jsou vedeni k jejich dodržování.

Obsahové, časové, organizační vymezení:	Pracovní činnosti v sobě zahrnují především tato průřezová témata: enviromentální výchovu, osobnostní a sociální výchovu, mediální výchovu. Využívají metod a forem práce založených na žákovské spolupráci (kooperativní učení, práce ve dvojicích). Rozvíjí vzájemné učení na základě prezentace vlastních postupů a výrobků, zpracování informací a uplatnění znalostí i dovedností z ostatních předmětů. Pro realizaci pracovních činností využívá projektové dny a exkurze.
Výchovné a vzdělávací strategie	Kompetence k řešení problémů Kompetence komunikativní Kompetence sociální a personální Kompetence občanské Kompetence pracovní Kompetence k učení

1. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Zvládne trhání, lepení, mačkání, stříhání, skládání a překládání. Modeluje. Umí navléct jehlu, umí udělat uzel. Pracuje s textilem, dřevem, kovem, keramickou hlínou. Pracuje s přírodninami.	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - s papírem – mačkání, trhání, lepení, stříhání, vystřihování, překládání, skládání. - s textilem – navlékání jehly, uzel - s jiným materiálem – se dřevem, modelovací hmotou, keramickou hlínou, kovem - s přírodninami – sbírání, dotváření, aranžování
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	Seznámí se se zásadami bezpečnosti. Pracuje podle svých možností. Zvládne práci s jednoduchými pomůckami. Zvládá jednoduché pracovní postupy. Seznamuje se s pracovní technikou.	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - práce s modelovací hmotou – válení, hnětení, přidávání a ubírání PŘÍPRAVA POKRMŮ - podle návodu připraví jednoduchý pokrm PĚSTITELSKÉ PRÁCE - učí se, jak pečovat o pokojové rostliny

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Prohlubuje elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí, provádí jednoduchou montáž a demontáž.	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI - se stavebnicemi – sestavování stavebnicových prvků, kolektivní práce, montáž, demontáž, práce s jednoduchým návodem, předlohou nebo náčrtem
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	Vnímá estetické kvality prostředí. Seznamuje se s lidovými zvyky a tradicemi.	PŘÍPRAVA POKRMŮ - stolování – chování, příprava stolu, úklid, tradice a řemesla, zdobení cukroví, vajíček, sestavení jídelníčku, zdravá výživa
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	Zvládá zásady slušného stolování a sebeobsluhu.	PŘÍPRAVA POKRMŮ - stolování – slušné chování u konzumace jídla, práce s příborem, ubrouskem.
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročnou rostlinu	Zná základní potřeby a podmínky života rostlin.	PĚSTITELSKÉ PRÁCE - ošetřování rostlin, zalévání, kypření půdy - pěstování rostlin ze semen v místnosti
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Seznamuje se se základními podmínkami života rostlin.	PĚSTITELSKÉ PRÁCE - pozorování přírody – zaznamenávání výsledků pozorování
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice - Kreativita - Seberegulace a sebeorganizace - Psychohygiena		

2. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
--------------------------	------------	-------

ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Zvládne trhání, lepení, mačkání, stříhání, skládání a překládání. Modeluje. Umí navléct jehlu, umí udělat uzel. Pracuje s textilem, dřevem, kovem, keramickou hlínou. Pracuje s přírodninami.	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - s papírem – mačkání, trhání, lepení, stříhání, vystřihování, překládání, skládání. - s textilem – navlékání jehly, uzel - s jiným materiálem – se dřevem, modelovací hmotou, keramickou hlínou, kovem s přírodninami – sbírání, dotváření, aranžování
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	Seznámí se se zásadami bezpečnosti. Pracuje podle svých možností. Zvládne práci s jednoduchými pomůckami. Zvládá jednoduché pracovní postupy. Seznamuje se s pracovní technikou.	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - práce s modelovací hmotou – válení, hnětení, přidávání a ubírání - práce se dřevem – opracování šmirgl papírem, dotvoření předmětu dle předlohy i fantazie PŘÍPRAVA POKRMŮ - podle návodu připraví jednoduchý pokrm PĚSTITELSKÉ PRÁCE - učí se, jak pečovat o pokojové rostliny
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Prohlubuje elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí, provádí jednoduchou montáž a demontáž. Dokáže dokončit práci.	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI - se stavebnicemi – sestavování stavebnicových prvků, kolektivní práce, montáž, demontáž, práce s jednoduchým návodem, předlohou nebo náčrtem
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	Vnímá estetické kvality prostředí. Seznamuje se s lidovými zvyky a tradicemi.	PŘÍPRAVA POKRMŮ - stolování – chování, příprava stolu, úklid, tradice a řemesla, zdobení cukroví, vajíček, sestavení jídelníčku, zdravá výživa
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	Zvládá zásady slušného stolování a sebeobsluhu.	PŘÍPRAVA POKRMŮ - stolování – slušné chování u konzumace jídla, práce s příborem, ubrouskem.
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	Zná základní potřeby a podmínky života rostlin. Propojuje znalosti s vědomostmi z prvouky.	PĚSTITELSKÉ PRÁCE - ošetřování rostlin, zalévání, kypření půdy, pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě

ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Seznamuje se se základními podmínkami života rostlin (voda, vzduch, světlo). Zhodnotí výsledky pozorování přírody.	PĚSTITELSKÉ PRÁCE - pozorování přírody – zaznamenávání výsledků pozorování - pěstování rostlin
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita - Psychohygiena - Seberegulace a sebeorganizace		

3. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Zvládne trhání, lepení, mačkání, stříhání, skládání a překládání. Modeluje. Umí navléct jehlu, umí udělat uzel, zvládá různé druhy stehů, našívání knoflíků. Pracuje s textilem, dřevem, kovem, keramickou hlinou. Pracuje s přírodninami. Poznává různé druhy textilií a získává poznatky o jejich výrobě.	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - s papírem – mačkání, trhání, lepení, stříhání, vystřihování, překládání, skládání - s textilem – navlékání jehly, uzel, našívání knoflíků, stehy - s jiným materiálem – se dřevem, modelovací hmotou, keramickou hlinou, kovem - s přírodninami – sbírání, dotváření, aranžování
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	Seznámí se se zásadami bezpečnosti. Pracuje podle svých možností. Zvládne práci s jednoduchými pomůckami. Zvládá jednoduché pracovní postupy. Seznamuje se s pracovní technikou.	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - práce s modelovací hmotou – válení, hnětení, přidávání a ubírání - práce se dřevem – opracování šmirgl papírem, dotvoření předmětu dle předlohy i fantazie PŘÍPRAVA POKRMŮ - podle návodu připraví jednoduchý pokrm PĚSTITELSKÉ PRÁCE - učí se, jak pečovat o pokojové rostliny

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Prohlubuje elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí, provádí jednoduchou montáž a demontáž. Dokáže dokončit práci.	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI - se stavebnicemi – sestavování stavebnicových prvků, kolektivní práce, montáž, demontáž, práce s jednoduchým návodem, předlohou nebo náčrtem, podle pokynů i samostatně
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	Vnímá estetické kvality prostředí. Seznamuje se s lidovými zvyky a tradicemi.	PŘÍPRAVA POKRMŮ - stolování – chování, příprava stolu, úklid, tradice a řemesla, zdobení cukroví, vajíček, sestavení jídelníčku, zdravá výživa
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	Zvládá zásady slušného stolování a sebeobsahu.	PŘÍPRAVA POKRMŮ - stolování – slušné chování u konzumace jídla, práce s příborem, ubrouskem.
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročnou rostlinu	Zná základní potřeby a podmínky života rostlin. Propojuje znalosti s vědomostmi z prvouky.	PĚSTITELSKÉ PRÁCE - ošetřování rostlin, zalévání, kypření půdy, pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Seznamuje se se základními podmínkami života rostlin (voda, vzduch, světlo). Zhodnotí výsledky pozorování přírody, využívá digitální technologie.	PĚSTITELSKÉ PRÁCE - pozorování přírody – zaznamenávání výsledků pozorování s využitím digitálních technologií (fotoaparát, mobilní telefon, videozáznam) - pěstování rostlin
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA -Práce v realizačním týmu OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice - Kreativita - Psychohygiena - Seberegulace a sebeorganizace		

4. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
--------------------------	------------	-------

ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Umí vystřihovat, lepit, skládat a vytrhávat z papíru. Zvládá různé druhy stehů, našívání knoflíků. Poznává různé druhy textilií a získává poznatky o jejich výrobě. Pracuje s textilem, dřevem, kovem, keramickou hlinou. Sbírá, třídí, suší rostliny, listy, semena – vyhledává a dotváří přírodniny na základě představ – opracovává a aranžuje přírodniny. Pracuje se svou představivostí.	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - s papírem – mačkání, trhání, lepení, stříhání, vystřihování, překládání, skládání, konstruování, řezání - s textilem a kůží – navlékání jehly, uzel, stříhání, šití různé druhy stehů, našívání knoflíků a hadříků, batika, koláž - s kovem – tvarování kovových fólií, drátu, rytí, vyhlazování – - s jiným materiálem – se dřevem, modelovací hmotou, keramickou hlinou, výroba doplňků - s přírodninami – sbírání, dotváření, aranžování, opracovávání
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Z předložené nabídky vybere techniku uplatňovanou v lidové tvorbě, použije ji ve své práci. Zhotoví jednoduchý výrobek vztahující se k lidové tradici. Uvede příklady lidových řemesel.	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - lidové zvyky, tradice a řemesla - ukázky tkaní, drhání, batikování, modrotisk, kraslice, práce se slámou - užití některé z technik
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Využívá pracovní pomůcky a nástroje. Získává pracovní dovednosti a návyky při práci s různým materiálem. Popíše účel běžně používaných pomůcek a nástrojů.	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - práce s přírodninami: sbírání, třídění, kombinování, spojování, propichování, navlékání, lisování, dotváření; rozlišování přírodních a umělých materiálů, určování vlastností různých materiálů
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Udržuje přehledný a uspořádaný pracovní prostor. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti pracovního prostředí. Na příkladech popíše, jak by postupoval v případě úrazu při práci s drobným materiálem.	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - bezpečnost práce, ochranné pomůcky, 1. pomoc

	V modelové situaci ošetří drobné poranění.	
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Zorganizuje si a časově rozvrhne práci. Podle návodu provede montáž a demontáž jednoduchého objektu. Použije různé díly stavebnice tak, aby byl výsledný objekt kompaktní. Využije vlastní představivost při práci se stavebnicí.	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI - návod a předloha stavebnice s jednotlivými částmi a možnostmi užití
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Rozumí pojmům, poznámkám na odkazové čáře, značkám a symbolům používaným v jednoduchých pracovních návodech a postupech. Dodržuje zadaný pracovní postup dle slovního návodu, předlohy, náčrtu, video návodu. Časově rozvrhne a zorganizuje si práci.	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI - vytváření vlastních plošných i prostorových kompozic ze stavebnicových prvků a volného materiálu
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu		KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI - 1. pomoc, bezpečnost práce
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	Prostře stůl, donese jednoduchý pokrm, volí správné náčiní a pomůcky.	PŘÍPRAVA POKRMŮ - stolování – chování, příprava stolu, úklid, tradice a řemesla, zdobení cukroví, vajíček, sestavení jídelníčku, zdravá výživa
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	Připraví jednoduchý pokrm podle návodu, video návodu, předlohy.	PŘÍPRAVA POKRMŮ - připraví jednoduchý pokrm ze studené kuchyně

ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla stolování a společenského chování	Orientuje se v pravidlech stolování a chová se společensky.	PŘÍPRAVA POKRMŮ - pravidla společenského chování
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti pracovního prostředí. Poskytne 1. pomoc.	PŘÍPRAVA POKRMŮ - 1. pomoc, bezpečnost práce, ochranné pomůcky
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Provádí základní pěstitelské práce. Ošetřuje pokojové rostliny. Využívá květiny kreativně při výzdobě interiéru.	PĚSTITELSKÉ PRÁCE - pěstování pokojových rostlin, výživa rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě - aranžování rostlin
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Provádí pozorování přírody během všech ročních období. Seznamuje se se základními podmínkami života rostlin.	PĚSTITELSKÉ PRÁCE - pozorování přírody - zapisování pozorování - videonahrávky, fotografie
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Zvolí správně nástroje a pomůcky k práci s rostlinami.	PĚSTITELSKÉ PRÁCE - volba nástrojů - použití nástrojů, pomůcek a náčiní
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. Poskytne první pomoc.	PĚSTITELSKÉ PRÁCE - 1. pomoc, bezpečnost práce
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice - Kreativita		

- Psychohygiena
- Seberegulace a sebeorganizace

5. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Indikátory	Učivo
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Umí vystříhovat, lepit, skládat a vytrhávat z papíru. Zvládá různé druhy stehů, našívání knoflíků. Poznává různé druhy textilií a získává poznatky o jejich výrobě. Pracuje s textilem, dřevem, kovem, keramickou hlinou. Sbírá, třídí, suší rostliny, listy, semena – vyhledává a dotváří přírodniny na základě představ – opracovává a aranžuje přírodniny. Pracuje se svou představivostí.	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - s papírem – mačkání, trhání, lepení, stříhání, vystřihování, překládání, skládání, konstruování, řezání - s textilem a kůží – navlékání jehly, uzel, stříhání, šití různé druhy stehů, našívání knoflíků a hadříků, batika, koláž - s kovem – tvarování kovových fólií, drátu, rytí, vyhlazování – - s jiným materiálem – se dřevem, modelovací hmotou, keramickou hlinou, výroba doplňků - s přírodninami – sbírání, dotváření, aranžování, opracovávání
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Z předložené nabídky vybere techniku uplatňovanou v lidové tvorbě, použije ji ve své práci. Zhotoví jednoduchý výrobek vztahující se k lidové tradici. Uvede příklady lidových řemesel.	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - lidové zvyky, tradice a řemesla - ukázky tkaní, drhání, batikování, modrotisk, kraslice, práce se slámou - užití některé z technik
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Využívá pracovní pomůcky a nástroje. Získává pracovní dovednosti a návyky při práci s různým materiálem. Popíše účel běžně používaných pomůcek a nástrojů.	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - práce s přírodninami: sbírání, třídění, kombinování, spojování, propichování, navlékání, lisování, dotváření; rozlišování přírodních a umělých materiálů, určování vlastností různých materiálů
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a	Udržuje přehledný a uspořádaný pracovní prostor. Dodržuje zásady	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	hygieny a bezpečnosti pracovního prostředí. Na příkladech popíše, jak by postupoval v případě úrazu při práci s drobným materiálem. V modelové situaci ošetří drobné poranění.	- bezpečnost práce, ochranné pomůcky, 1. pomoc
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Zorganizuje si a časově rozvrhne práci. Podle návodu provede montáž a demontáž jednoduchého objektu. Použije různé díly stavebnice tak, aby byl výsledný objekt kompaktní. Využije vlastní představivost při práci se stavebnicí.	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI - návod a předloha stavebnice s jednotlivými částmi a možnostmi užití
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Rozumí pojmům, poznámkám na odkazové čáře, značkám a symbolům používaným v jednoduchých pracovních návodech a postupech. Dodržuje zadaný pracovní postup dle slovního návodu, předlohy, náčrtu, video návodu. Časově rozvrhne a zorganizuje si práci.	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI - vytváření vlastních plošných i prostorových kompozic ze stavebnicových prvků a volného materiálu
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu		KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI - 1. pomoc, bezpečnost práce
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	Prostře stůl, donese jednoduchý pokrm, volí správné náčiní a pomůcky.	PŘÍPRAVA POKRMŮ - stolování – chování, příprava stolu, úklid, tradice a řemesla, zdobení cukroví, vajíček, sestavení jídelníčku, zdravá výživa

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	Připraví jednoduchý pokrm podle návodu, video návodu, předlohy.	PŘÍPRAVA POKRMŮ - připraví jednoduchý pokrm ze studené kuchyně
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla stolování a společenského chování	Orientuje se v pravidlech stolování a chová se společensky.	PŘÍPRAVA POKRMŮ - pravidla společenského chování
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti pracovního prostředí. Poskytne 1. pomoc.	PŘÍPRAVA POKRMŮ - 1. pomoc, bezpečnost práce, ochranné pomůcky
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Provádí základní pěstitelské práce. Ošetřuje pokojové rostliny. Využívá květiny kreativně při výzdobě interiéru.	PĚSTITELSKÉ PRÁCE - pěstování pokojových rostlin, výživa rostlin, pěstování rostlin - ze semen v místnosti, na zahradě - aranžování rostlin
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Provádí pozorování přírody během všech ročních období. Seznamuje se se základními podmínkami života rostlin.	PĚSTITELSKÉ PRÁCE - pozorování přírody - zapisování pozorování - videonahrávky, fotografie
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Zvolí správně nástroje a pomůcky k práci s rostlinami.	PĚSTITELSKÉ PRÁCE - volba nástrojů - použití nástrojů, pomůcek a náčiní
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. Poskytne první pomoc.	PĚSTITELSKÉ PRÁCE - 1. pomoc, bezpečnost práce
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Při hodnocení výsledků vzdělávání žáků postupuje škola v souladu s ustanoveními školského zákona č. 561/2004 Sb. Pravidla a kritéria hodnocení výsledků vzdělávání žáků vymezuje podrobně příloha školního řád.

Základní východiska pro hodnocení:

- Základem efektivního hodnocení je především zpětná vazba, která se dá charakterizovat jako písemná nebo ústní informace o správnosti postupu, průběhu či výsledku – správně, nesprávně, málo, příliš atd. Zásadně však nemá a nesmí posuzovat kvality žáka – šikovný, schopný atd., (ani ho porovnávat s ostatními spolužáky – nejlepší, nejšikovnější ve třídě). Okamžitá zpětná vazba je jednou ze základních podmínek efektivního učení, zatímco posuzování kvalit žáka je naopak rizikovým postupem, který může učení blokovat.
- Při poskytování zpětné vazby (popisem nebo konstatováním) musí být kladen důraz na vhodnou formulaci – přednost musí být dávana pozitivnímu vyjádření a teprve následně formulaci konkrétních nedostatků ve zvládnutí učiva. Používané způsoby a metody posuzování výsledků práce žáků musí být v souladu se základní filosofií školního vzdělávacího programu, zejména s partnerským vztahem k žákům a soustavným vytvářením bezpečného prostředí. Učitel neuplatňuje mocenské postoje vůči žákům. Hodnocení musí být pro žáka motivující.
- Každému hodnocení musí závazně předcházet jasné a srozumitelné seznámení žáka s cíli vzdělávání a k nim náležejících kritérií hodnocení. Žák má právo vědět, v čem a proč bude vzděláván a kdy, jakým způsobem a podle jakých pravidel bude v určité fázi vzdělávacího procesu hodnocen.
- Důležitým prvkem procesu učení je práce s chybou. Žák má právo udělat chybu s vědomím toho, že chybovat je normální, neboť je to nedílná součást procesu učení. Chyba a následná práce s ní je příležitost ke zlepšení.
- Součástí hodnocení musí být i sebehodnocení žáka, jeho schopnost posoudit jak výsledek své práce, tak i vynaložené úsilí a osobní možnosti a rezervy. Sebehodnocení žáka je nedílnou součástí procesu hodnocení a zároveň jej považujeme za jednu z významných kompetencí, kterou chceme žáky naučit.
- Při hodnocení se vždy posuzuje pokrok žáka při respektování jeho individuálních předpokladů bez porovnávání s ostatními spolužáky.
- Nedílnou součástí hodnocení je vzájemné hodnocení mezi žáky. Je proto velmi důležité učit žáky kriticky a objektivně posoudit nejen svůj výkon, ale i výkon druhých.
- Tradiční zkoušení žáků před tabulí (stresová složka, výrazná ztráta času pro ostatní žáky) je nahrazeno efektivnějšími způsoby zjišťování vědomostí a dovedností žáka, které jsou výchozí pozicí k vytváření bezpečného klimatu (např. společný rozhovor ve skupině žáků s učitelem, řešení problémového úkolu...).
- Ačkoliv závěrečné rozhodnutí o známce je na vyučujícím, děti se od začátku přibírají k diskusi o známce, aby jim byla jasná hodnotící kritéria a dál se posilovala jejich dovednost sebehodnocení.
- Pro přípravu na souhrnnější písemné práce se využívá kooperativní vyučování, kde skupina zodpovídá za to, že látce rozumí všichni členové skupiny.

- Skupinová práce se zásadně nehodnotí známkou, ale jednotliví členové skupiny hodno sami sebe, svůj přínos pro skupinu a své zapojení do práce skupiny. Současně by mělo probíhat vzájemné hodnocení jednotlivých členů skupiny. Znamku získává žák od vyučujícího pouze za individuální výkon.
- Stanovená základní východiska pro hodnocení a klasifikaci žáků jsou závazná pro všechny vyučující a musí být všemi vyučujícími dodržována.

Hodnocení a klasifikace:

- Pro hodnocení ve všech ročnících se používají známky (slovní hodnocení jen na žádost zákonných zástupců žáka). V průběhu vyučovacího procesu se využívá slovní hodnocení (převážně ústní formou). Žáci provádějí sebehodnocení a vzájemné hodnocení. Především na prvním stupni se používá metoda portfólia, tj. průběžné shromažďování ukázek toho, co žák má zvládnuto, resp. doklady o rozdílu na začátku a po dokončení většího tematického celku.
- Žáci se při kooperaci vnímání způsobu výuky učí hodnotit jednak individuální výsledek práce a také jeho přínos pro druhé.
- Součástí kooperativního vyučování je tzv. reflexe procesu – žáci hovoří o tom jaké dovednosti potřebovali ke zvládnutí úkolu, co příště musí udělat jinak, jak a proč. Také se učí shodnout se ve skupině v názoru na kvalitu výsledku či efektivitu postupu. Učitelé se snaží získávat zpětnou vazbu od žáků, tj. žáci mají prostor k vyjádření k průběhu hodiny – využívá se k tomu komunitní kruh.

Poskytování informací rodičům:

- Rodičovské schůzky jsou svolávány dvakrát ročně a jejich náplní jsou především informace o životě třídy, organizační záležitosti, projednání aktualit týkajících se třídy jako kolektivu a dále informace o studijních výsledcích a chování žáků. Na naší malotřídní škole upřednostňujeme individuální schůzky. Rodiče mají příležitost si vyjednat i mimořádné schůzky – konzultace s učiteli po domluvě.
- Kromě třídních schůzek jsou rodiče informováni o chystaných akcích prostřednictvím žákovské knížky, notýsku nebo hromadných SMS zpráv.